

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVII

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Na petkovem praznovanju 100-letnice Srednje šole za trgovinsko dejavnost v Kranju je navzoče pozdravil Lojze Rakovec, predsednik komiteja za družbene dejavnosti skupščine občine Kranj. Foto: F. Perdan

100 let kranjske šole za trgovinsko dejavnost

Izobraževanje ni družbena režija

Srednja šola za trgovinsko dejavnost iz Kranja letos praznuje sto let — Visoki jubilej so slavili v petek, obenem je dvajsetič zasedal tudi občni zbor Skupnosti srednjih šol za trgovinsko dejavnost Slovenije

Kranj — Obenem ko je v prejšnjem stoletju vzcvetela trgovina na Gorenjskem, je med ljudi prodrlo tudi spoznanje o potrebah po znanju in izobraževanju delavcev iz tako imenovane »kupčijske stroke«. Ponekod so ustanovili samostojne šole, v Kranju pa so se bodoči trgovci šolali v »obratno napredovalni šoli«. Med obema vojnoma, ko na Gorenjskem resnično beležimo pravi razcvet trgovine, je na pobudo gremija trgovcev nastala trgovska nadaljevalna šola, ki se je delila na obratno in trgovsko. Pred drugo svetovno vojno je trgovsko šolo obiskovalo že prek 100 učencev. Tedaj so trgovske vajence še težile številne krivice. Po drugi svetovni vojni je znova zavladalo zanimanje za trgovski poklic. Prvo leto se je v šolo vpisalo 100 učencev, nato pa vsako leto več. Do leta 1951. je bil pouk trikrat tedensko, nato pa so ga organizirali v doletni obliki in uvedli periodično organizacijo pouka, ki je veljala strnjeni obliki in uvedli periodično organizacijo pouka, ki je veljala vse do pred štirih let, ko so šolo vključili v sistem usmerjenega izobraževanja. V šolskem letu 1959/60 je šola prerasla v pravcato središče izobraževanja za blagovni promet, saj so potrebe narekovale nadaljnje izobraževanje trgovskega kadra. Tako sta nastali poslovoška in leto zatem še komercialna šola.

To je nekaj drobcev in prelomnic iz zgodovine Srednje šole za trgovinsko dejavnost iz Kranja, ki letos praznuje sto let. Visoki jubilej so s skromno slovesnostjo obeležili v petek v domu JLA, jubilaru pa so pridružil še dvajseti občni zbor Skupnosti srednjih šol za trgovinsko dejavnost Slovenije. Tako ni bila le priložnost za slavnostne besede, temveč tudi za besede o izkušnjah in problemih, ki jih poraja novi sistem usmerjenega izobraževanja. Čeprav že četrto leto teče po novem, v kranjski trgovski šoli še vedno niso na čistem z materijalnih in kadrovskimi problemi. Še vedno je veliko nejasnega v odnosih z delovnimi organizacijami, za katere izobražujejo trgovski kader, še vedno so za sodobnost preslabo tehnično opremljeni. Prepričani smo, da se v šoli prodira tehniška kultura, računalništvo jim je še dokaj neznan. Prepričani smo, da se v šoli prerasča miselnost, da je izobraževanje kot družbena režija, poraba. Znanje se še ni dovolj uveljavilo kot nalogi razširjene reprodukcije. To, kar je poudaril govornik Coubertin kot olimpijsko načelo »hitreje, višje, močnejše«, v svetu uspešno uresničujejo ne le v športnih dvoranah in na stadionih, temveč tudi v šolah, znanosti, tovarnah. Tudi pri nas ga bo treba, saj nas bo sicer čas tudi na področju izobraževanja prehitel.

D. Z. Žlebir

Posvet o turizmu

Radovljica — V petek, 5. oktobra se bodo ob 10. uri v hotelu Krim na Bledu na posvetu zbrali odgovorni delavci turističnega gospodarstva radovljiške občine in sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov. Na posvetu bodo na podlagi predhodnih obravnav v osnovnih organizacijah ocenili aktivnost po 13. seji CK ZKJ, razmere v turizmu in se dogovorili o nadaljnjih skupnih akcijah, ki izhajajo iz sklepov in stališč akcijske konference zveze komunistov o turizmu v radovljiški občini ter programskih usmeritev v letošnjem in prihodnjem letu.

Še 80 tisoč kubikov

Kranj — Februarski vihar je na Gorenjskem izruval in polomil 400 tisoč kubičnih metrov gozdnega drevja ali 100 tisoč kubikov več, kot so sprva ocenili v gozdnih gospodarstvih Kranj in Bled. Gozdarji so doslej pospravili 320 tisoč kubikov lesa, 80 tisoč pa jih čaka še za jesenske mesece. Posek in spravilo polomljenega in izruvanega drevja potekata po načrtu, zataknilo se je le pri zagotavljanju denarja za ublažitev posledic. Gorenjski gozdarji so namreč predlagali, da bi predčasno dvignili denar iz republiškega rezervnega sklada, vendar v republiki to kar odlagajo. Za zdaj je znano le to, da bosta radovljiška in tržiška občina dobili 30 milijonov dinarjev.

X. Mednarodni festival športnih in turističnih filmov v Kranju

Drevi svečana otvoritev

Drevi ob 20. uri bodo v kinu Center v Kranju svečano odprli deseti, jubilejni mednarodni festival športnih in turističnih filmov, ki bo potekal do vključno nedelje, 7. oktobra.

Kranj — Slavnostni govornik na nočnejši otvoritvi bo Dušan Šinigoj, predsednik republiškega izvršnega sveta, kar je pomembno priznanje festivalu. Ker bo po osemnajstih letih to deseti, jubilejni festival, se bodo s častnimi medaljami zahvalili zaslužnim sodelavcem.

Jubilej je priložnost za pogled nazaj, v leto 1966, ko si ustanovitelji festivala še zdaleč niso predstavljali, da se bo tako široko in kvalitetno razrastel. Janez Zemljarič je zamisel o festivalu športnih in turističnih filmov ponudil kot eno praktičnih uresničitvev prvega mednarodnega simpozija Šport in turizem, ki je dal napotek: turizem naj bi bogatili s športom, a slednjega bolj podprli tudi z vključevanjem v turistično ponudbo.

Prireditelji letos ugotavljajo, da se športni in turistični filmi vse bolj zblizujejo, kar daje kranjskemu festivalu še večjo težo. Že tako se lahko pohvali, da je edini filmski festival v svetu, ki združuje športni in turistični film.

Selekcijska komisija, ki jo je vodila Stanka Godničeva, je letos izmed 102 filmov za tekmovalni program izbrala 48 filmov. Ogledali si jih boste lahko na projekcijah, ki bodo ob 16. in 20. uri v kinu Center na sporedu tja do vključno nedelje, 7. oktobra. Letošnji izbor je bližji širokemu krogu gledalcev, nam je povedal direktor festivala Tone Frelj.

Zvrstilo se bo več pomembnih spremljevalnih dogodkov: zasedal bo planiški komite, sejo bo imel izvršni odbor CIDALC, pripravili bodo pogovore po projekcijah.

Filme bo ocenjevala žirija, ki jo bo letos vodil naš znan filmski scenarist in režiser Predrag Golubović. V žiriji so še: svetovno znani indijski filmski dokumentarist G. L. Bhardwaj, naš turistični strokovnjak Joško Golob, francoski filmski in televizijski režiser Rene Lucot, zahodnonemška turistična strokovnjakinja Brigitte März-Mittler in svetovno znana poljska atletinja Irena Szewinska. Žal se je zataknilo pri zelo popularnem nekdanjem smučarskem skakalcu Helmutu Recknaglu, ki ga v Kranj ne bo.

Irena Szewinska je v Kranj prišla že v soboto in v pogovoru nam je povedala, da jo je povabilo na festival prijetno presenetilo, saj doslej še ni sodelovala v žiriji, ne na filmskem festivalu. Zelo jo zanimajo športni filmi, pričakuje, da ji bodo odprli nov pogled v šport, ki ga dobro pozna kot športnica. Prepričana je, da obstajata dve zvrsti športnega filma. Prvi so dokumentarni z vzgojnimi poslanstvom, namenjeni učenju, treningu športnikov. Drugi so športno problematski filmi, ki o športu pripovedujejo, silijo gledalca k razmišljanju. Slednji jo posebej zanimajo, saj sodi, da je dobre tovrstne športne filme težko narediti.

M. V.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Prvi kilogrami rumene pogače

V rudniku urana Žirovski vrh so v petek začeli s poskusno proizvodnjo uranovega oksida ali tako imenovane rumene pogače, ki bo osnovna surovina za izdelavo gorilnih elementov za jedrsko elektrarno v Krškem. Poskusna predelava se je začela šest let po tem, ko so v interesni skupnosti elektrogospodarstva Slovenije sprejeli investicijski program, in poldrugo leto zatem, ko so pričeli s poskusnim odkopavanjem rude.

Do 20. septembra so v rudniku opravili 86 odstotkov vseh investicijskih del, za kar so porabili 4,9 milijarde dinarjev; za dokončanje bodo potrebovali še 1,9 milijarde. Ob tem, da zamuja uvoz opreme za jamo, jim primanjkuje tudi rudarjev. Takoj bi jih zaposlili štirideset. Bolj razveseljiv je podatek, da je od 370 zaposlenih kar 340 domačinov — iz Gorenje vasi, Poljan, Škofje Loke, Idrije in Žirov, le 30 jih je od drugod.

V rudniku so doslej nakopali 62 tisoč ton uranove rude, iz katere bodo do konca leta »iztisnili« 20 do 30 ton rumene pogače. Čez dve leti, ko naj bi rudnik začel obratovati s polno zmogljivostjo, bodo nakopali letno 160 tisoč ton rude in proizvedli 120 ton uranovega oksida. Rumeno pogačo bodo peljali v Združene države Amerike, kjer bodo iz nje pridobili 16,6 ton gorilnih elementov, kar bo zadoščalo za vsakoletno menjavo iztrošenega goriva v krški jedrski elektrarni. S tem, da bodo vložili domače gorivo v jedrski reaktor (prvič leta 1986), bodo prihranili 5 milijonov dolarjev na leto.

Kakšne so zaloge uranove rude na Žirovskem vrhu, je za zdaj težko napovedovati. Jugoslavija namreč še vedno nima izdelanega programa razvoja jedrske energije, kar je tudi glavni razlog, da je domala zastalo iskanje novih nahajališč uranove rude na Žirovskem vrhu. Po dosedanjih raziskavah je zanesljivo, da je na področju sedanjega rudnika za 22 let uranove rude. Ocenjujejo pa, da jo je na širšem področju še toliko, da bi lahko z njo 20 let oskrbovali še dve elektrarni, enako močni, kot je tista v Krškem. Če bi to potrdile tudi raziskave in bi se pojavile nove potrebe po gorivu, bi se v rudniku lahko odločili za postopen razvoj: najprej za povečanje proizvodnje s 120 na 160 ton uranovega oksida, zatem za večji izkop rude in za dograditev sedanjega predelovalnega obrata do zmogljivosti 275 ton, nazadnje pa še za odprtje nove jame in za izgradnjo novega obrata, v katerem bi skupaj s starim proizvedli 430 ton rumene pogače.

C. Zaplotnik

V največjem gorenjskem sadovnjaku v Resju pri Podvinu so v sredo začeli z obiranjem zgodnjega sadja, v ponedeljek, če bo seveda lepo vreme, pa bodo prišli na vrsto še nasadi poznih sort. Pri spravilu sadja pomagajo delavcem Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske še upokojenci, gospodinjice in šolarji. Sindikalne organizacije bodo za kilogram prvovrstnega sadja odštele 42 dinarjev, za drugovrstno pa 30. V prodaji na drobno bodo jabolka nekoliko dražja, prva vrsta bo po 45 dinarjev, druga vrsta po 34, tretja vrsta, ki pa je primerna predvsem za predelavo, pa po 20 dinarjev. — Foto: F. Perdan

Irena Szewinska se je že v soboto srečala s kranjskimi športniki, na košarkarski tekmi ji je Martin Gorenc izročil zlato plaketo in značko ZTKO Kranj, v sredini direktor Interfilma Tone Frelj. Foto: F. Perdan

17. sejem stanovanjske opreme
kranj, 12.-19.10.84

VSE ZA VAŠ DOM NA ENEM MESTU

razstava ekonomično ogrevanje
likovna razstava
velika razstava gob

Poštarki
pobirajo
naročnino
za Glas.
Prosimo,
poravnajte
jo.

Sobotni shod v Ribnem je potrdil govornikove ugotovitve: mláčnost, ravnodušnost in mladih, da pomagajo mladim prostovoljnemu delu iz krize.

Majhni se lažje prilagajajo zahtevam trga

V Občilih NOVOST v Trzinu se zavedajo, da brez novih prostorov ne bodo mogli modernizirati svoje proizvodnje. Ob morebitni združitvi z BPT bi dobili prostore, vprašljivo pa bi bilo poslovanje. S sedanjim proizvodnim programom se v Novosti namreč hitro prilagajajo potrebam trga. — Rezultati poslovanja so dobri, osebni dohodki delavk višji, precejšen je tudi izvoz

Trzin — Pisali smo že o predvideni združitvi trziške delovne organizacije Občilih NOVOST z BPT Trzin, o načrtovani konfekciji v BPT in želji, da se v Trzinu prav s to združitvijo ustvari v tovarni močan konfekcijski oddelek za konfekcijo oblačil za prosti čas, ki bi dobival reprodukcijski material predvsem v domači hiši, vendar se to združevanje vleče že nekaj let, do dokončnega dogovora pa ne pride.

Pred dnevi smo obiskali delovno organizacijo Občilih NOVOST in se pogovarjali z direktorjem Pavlom Vovkom.

Delovna organizacija Občilih NOVOST ima v svojem proizvodnem programu lahko žensko konfekcijo. Poznana je po krilih, hlačah, dvodelnih oblekah, kakor pač zahteva moda. Tu je zaposlenih okrog 90 delavcev, zanje pa delajo tudi kooperantke, ki so delno zamenjali delavke, ki so zaradi izredno slabih dohodkov v preteklosti zapuščale delovno organizacijo. Vendar so se letos razmere nekako stabilizirale, poslovni rezultati so dobri, osebni dohodki so višji, bolj stimulativni, kar se tudi odraža na produktivnosti. Rezultati poslovanja v panogi po podatkih 30. junija 1984 povedo, da je delovna organizacija Občilih Novost od 276 konfekcijskih tozov v Jugoslaviji po dohodku na 42. mestu, po akumulaciji na 65. mestu, po čistem dohodku na zaposlenega na 102. mestu, po sredstvih na zaposlenega pa na 71. mestu. Medtem ko je bil povprečni osebni dohodek v panogi junija letos 16.992 din, je bil v Novosti 17.730 din, povprečni avgustovski osebni dohodek pa je že presegel 20.000 dinarjev.

V primerjavi z najboljšo konfekcijsko hišo v Sloveniji in Jugoslaviji, Triglav konfekcijo Kranj, so njihovi rezultati sicer slabši — za 10 odstotkov zaostajajo za doseženim dohodkom na zaposlenega, za osebne dohodke so razporedili 10 odstotkov manj, za 17,3 odstotka, so manjši njihovi osebni dohodki. Slabi osebni dohodki so bili dediščina preteklih let, ko so z osebnimi dohodki v Novosti zelo zaostajali, to pa ni bilo mogoče hitro nadoknaditi. Vendar, zaenkrat se njihovo stanje zboljšuje. Dobro prodajajo po Sloveniji, delu Hrvaške in Istre, prodirajo pa tudi na makedonski trg. Tudi v izvozu dosegajo uspehe, 30,1 odstotka vse svoje proizvodnje izvozijo. Največ gre sicer na Vzhod, na Čehoslovaško, 3,6 odstotka pa gre na konvertibilni trg.

Tudi z reprodukcijским materialom so trenutno dobro preskrbljeni. Polovico vsega dobivajo od Tekstilindusa. Si rok proizvodni program imajo, zato je tudi zahteva po materialih velika. Vsak dan gre praktično nov artikel v proizvodnjo.

V Občilih Novost se dobro zavedajo, da bo treba enkrat v nove prostore. Okrog 8 m² naj bi imela vsaka šivilja delovnega prostora, v Novosti ga ima pa 4 m². Utesnjeni so, tu ni dvoma: V

tej stari zgradbi, ki ima vse prostore v obliki črke »L«, z ozkiimi hodniki, stopnicami, dvigalom itd. je nemogoče urediti moderen transport. Leto 1980 so že načrtovali gradnjo v komunalni coni na Mlaki. To zgradbo, v kateri so, naj bi odkupila stanovanjska skupnost. Vendar do odkupa ni prišlo, investicije so se pa ustavile. Še vedno imajo rezerviran prostor na Mlaki, toda danes za gradnjo ni denarja. Združitev z močnejšim od njih bi bila zato edina rešitev. Morda prav z BPT, ki ima, kot pravijo, pripravljene prostore za proizvodnjo, krojilnico, šivalnico, ima skladišče za materiale, nima pa še zagotovljenih prostorov za razvoj in skladiščenje gotovih izdelkov. Postopoma naj bi prehajala ta združitev. V Novosti jih skrbi le to, da je danes na našem tržišču že preveč konfekcionarjev, ki izdelujejo oblačila za prosti čas in bi s spremembo proizvodnje ne uspevali tako, kot danes, ko so s svojo sposobnostjo hitrega prilagajanja zahtevam trga dinamični in ujamejo pravi trenutek. Če nisi hiter, če zamujaš, izgubljaš, poudarja direktor Pavle Vovk. Le s praviim posluhom za trg, s hitro menjavo proizvodnega programa, s pestrostjo, kvaliteto, s kratkimi roki in nizkimi cenami danes uspeš. Imajo toliko naročil, da bi lahko zaposlili še enkrat toliko delavk. Letos je še tako, toda obetajo se slabši časi.

V Občilih Novost se zavedajo, da je v večji družbi lažje, da je BPT morda res rešitev zanje, kajti brez novih prostorov ne bo modernizacije in tudi ne doseganja manjših stroškov. Da bi se naprej zniževali stroške le na račun delavčevega osebnega dohodka, ne gre. Vendar pa jih v Občilih Novost skrbi, da bi BPT ne mogel zagotavljati prematerialov za njihovo proizvodnjo, če bi pa spremenili program ponudbe, je pa vprašanje, kako bodo prodajali. Trg je z oblačili za prosti čas dokaj zapolnjen.

Veliko se bo še treba dogovarjati, dobro preudariti, kaj bo jutri trg potreboval, da bo tudi združenim posel tekkel kar najbolje, da bo prav za vse.

D. Dolenc

Sejem stanovanjske opreme

Kranj — Prireditelji letošnjega 17. sejma stanovanjske opreme v Kranju, ki bo od 12. do 19. oktobra, obljublajo, da bo sejem, zares zanimiv. Še posebej opozarjajo na Alpejske železnike, ki bo na sejmu predstavil tehnološko nov, zanimiv in zelo uporaben program za notranjo ureditev prostorov. Napovedujejo tudi boljše ponudbo različnih izdelkov za notranjo opremo stanovanj.

Podobno kot na prejšnjih bo tudi tokrat na sejmu razstava ekonomično ogrevanje. Centralni zavod za napredek gospodinjstva bo s tem v

Imate marmornate police?

Novi davčni prepisi določajo, da občinske davkarje lahko le še letos odmerjajo davek od stanovanjskih hiš in stanovanj, ki so v lasti občanov v pavšalnih zneskih. Po novem letu naj bi ga odmerjali od dejanske vrednosti oziroma od standarda stanovanj ali hiše. Zato so lanske poletje v Škofji Loki zadržali Obrtniki, da popiše vrednost stanovanj in hiš. V začetku je popis kar dobro potekal, ko pa so ljudje v časopisih prebrali osnutek novega davčnega zakona in predlog dvajsetkrat večje davčne obremenitve za lastnike hiš in stanovanj, so začeli popisovalce metati čez prag. Tako je Obrtniku uspelo popisati le približno polovico hiš in stanovanj.

Ker novih popisovalcev ne morejo dobiti, predlagajo, da lastniki sami dajo podatke oziroma izpolnijo vprašalnike, na podlagi katerih bi strokovna služba izračunala vrednost stanovanj. Če odmislimo, da bi le malokdo dal prave podatke, je ta predlog nemogoče upoštevati zaradi vprašalnika samega.

Predlagalec zakona je poskrbel tudi za metodologijo pri izvedbi popisa in izračuna vrednosti. V preveliki skrbi, da bi bili izračunani vrednosti kar najbolj točni in odmera davka kar najbolj prava, je vprašalnik tako zakompljiran, da je potreben zahteven seminar za izpolnitev vprašalnika. Na njem je namreč več kot 40 vprašanj, med drugim tudi takšna, ki zahtevajo podatke o marmornatih policah, o tem, kakšna so okna, ali so klasična, koliko so velika, ali je hiša osončena ali pretežno v senci. Prostore v hiši deli na kletne, tehnične, sanitarne in stanovanjske in podobno.

Če bi vse druge postavke še nekako razumeli pa je le malce nerazumljivo, kako na vrednost hiše vpliva velikost in oblika oken, še manj pa to, kakaj vpliva na vrednost stavbe sonce.

L. Bogataj

V četrtek in petek je bilo v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju tretje posvetovanje slovenskih orodjarjev

Posvetovanje slovenskih orodjarjev v Kranju

Orodjarstvo je preveč razdrobljeno

Kranj — Pod pokroviteljstvom in v organizaciji Iskre Kibernetike je bilo minuli četrtek in petek v prostorih Poslovno-prireditvenega centra Gorenjski sejem tretje posvetovanje orodjarjev Slovenije. Na vsaki dve leti ga prireja odbor za orodjarstvo pri splošnem združenju kovinske predelovalne industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije in Fakulteta za strojništvo Ljubljana. Tokrat je bilo na posvetovanju 270 predstavnikov orodjarn iz slovenskega gospodarstva, udeležili pa so se ga tudi predstavniki gospodarske zbornice Slovenije ter srednjega in visokega šolstva.

Prvi dan so razpravljali o strokovnih vprašanjih, ki zadevajo organizacijo orodjarn, delo v njih, načrtovanje, pripravo in uporabo dokumentacije, metode za spremljanje storilnosti in delo v orodjarnah s pomočjo računalnikov. Drugi dan so si udeleženci ogledali orodjarno Iskre Kibernetike v Kranju, sledila pa je okrogla miza, ko so razpravljali o problemih v orodjarstvu. Predvsem so obravnavali probleme glede oskrbe z materiali iz domačih železarn, vlogo trgovine pri tem, preskrbo s standardnimi deli, pomen in vlogo orodjarn v delovnih organizacijah, kadrovska vprašanja, ki se pojavljajo v srednjem in visokem šolstvu in programe združenega dela na tem področju.

Na posvetu so se dogovorili, da bo odbor za orodjarstvo v prihodnje aktivno sodeloval pri oblikovanju vseh programov izobraževanja na tem področju. Izobraževalni skupnosti bodo tudi predlagali, da zaradi pomanjkanja strojniških karov v Sloveniji povečajo sredstva in predvidijo večji vpis. Da bi vzbudili večje zanimanje za orodjarski poklic, bodo v prihodnje namenili večjo skrb predstavljanju tega poklica in dela mladim. Pri medobčinskih gospodarskih zbornicah naj bi ustanovili odbore za orodjarstvo. Ker pa je orodjarstvo kot panoga že sedaj preveč razdrobljeno, so menili, da ga ne bi veljalo še bolj drobiti z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega

dela. Zaradi prestrukturiranja slovenskega gospodarstva bi morali nasprotno skrbeti za večjo povezavo oziroma združevanje na tem področju.

Na posvetu so tudi podprli akcijo združevanja sredstev za financiranje izdelave programa Razvoj orodjarstva v Sloveniji in akcijo za izdelavo standardov orodij. Dogovorili so se tudi za usklajeno in povezano nastopanje na zunanem trgu. S trgovino naj bi se dogovorili o skladiščanju in prodaji materialov za izdelavo orodij. Pri uvozu nove tehnološke opreme, ki je nujna za razvoj, si bo odbor za orodjarstvo prizadeval, da bi zainteresirani lažje dobili potrebna uvozna soglasja oziroma dovoljenja. Pri odboru za orodjarstvo bodo ustanovili tudi skupino, ki bo pripravila skupen predlog za nagrajevanje orodjarjev v Sloveniji.

A. Zalar

V. Davči Iskrin program?

Nekaj let je že, kar je bila v škofje-lški občini sprejeta odločitev o gradnji manjšega obrata v Davči. S tem bi pomagali domačinom do zaposlitve, ki jim je nujno potrebna, saj si z večino manjšimi kmetijami ne morejo zagotoviti primerne življenjskega standarda. Od vsega začetka je tudi bilo predvideno, da bo proizvodnja v tovarnici, ki naj bi stala ob obnovljeni davški šoli, organizirala tovarno Niko iz Železnikov.

Sedaj ko gre zagotovljen denar za gradnjo, se je Niko premislil. V vodstvu tovarne so se namreč o pomenu proizvodnje v Davči pojavila različna stališča, zato so samoupravni organi sprejeli sklep, da v Davči ne bodo delali.

Predstavniki občinske skupščine se zato dogovarjajo z Iskro v Železnikih, da bi ta tovarna odstopila za Davčo del svojega programa. Hkrati računajo, da bodo tovarnico začeli graditi do konca leta.

L. B.

Gorenjsko gospodarstvo v tem srednjeročnem obdobju

Le sposobni in iznajdljivi napredujejo

Gorenjska sodi med gospodarsko bolj razvite slovenske pokrajine, saj z devetimi odstotki prebivalstva ustvarja 11 odstotkov družbenega proizvoda. Po letih hitrega gospodarskega napredka, ko je prekašala Slovenijo in je bila nad republiškim povprečjem, se je zadnja leta razkorak med njima zmanjšal. V letošnjem prvem polletju se je položaj še poslabšal: industrijska proizvodnja na Gorenjskem se je povečala manj, kot velja povprečje za Slovenijo, ob tem pa je prigrisnila še četrtino vseh izgub in domala tretjino vseh negativnih tečajnih razlik v republiki.

Kranj — »Gorenjsko gospodarstvo se je znašlo v nezaželenem položaju, ker so se hkrati nakopile težave v več panogah. Probleme imajo vsi veliki sistemi — Iskra, Železarna, delno tudi Sava, poleg njih pa tudi temeljna banka Gorenjske. Mislim, da razmere niso tako črne. V Savi se gospodarjenje izboljšuje in izgube zmanjšujejo, v Iskri Telematika prav zdaj ocenjuje razmere, v Železniki so v zadnjih dveh mesecih uspeli zaustaviti nadaljnje povečevanje izgub,« je poudaril podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Janez Bohorič na nedavni seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko, na kateri so obravnavali dosežke gorenjskega gospodarstva v letošnjem prvem polletju kakor tudi v prvih treh letih sedanjega srednjeročnega obdobja.

Poenostavljena je trditev, da so glavni razlogi za neugodna gospodarska gibanja na Gorenjskem podražitev energije, surovin in denarja, cenovna neskladja in podobno. Razlogi so globlji in izvirajo iz značaja gorenj-

skega gospodarstva kakor tudi iz njegove premajhne prodornosti na zahtevna tuja tržišča in nezadostne iznajdljivosti v času, ko je povpraševanje po nekaterih izdelkih na domačem trgu upadlo. Veliko slabosti pa je tudi pri vodenju in organizaciji dela. Ugotovitev, da bi bil dohodek gorenjskega gospodarstva v letošnjem prvem polletju še za 11 odstotkov višji (od lanskega), kot je bil sicer, če bi Železarna in Telematika poslovali brez izgub, je ob vsem tem kaj slaba uteha.

Premalo za naložbe

Industrijska proizvodnja na Gorenjskem je že zadnja leta naraščala počasneje kot v Sloveniji, do večjega razkoraka pa je pravzaprav prišlo šele letos. Ugotavljajo, da se je v letošnjih prvih osmih mesecih povečala le za odstotek, v Sloveniji pa kar za 3,2 odstotka.

Najslabši je položaj v kranjski in jesenjski občini oziroma v črni metalurgiji in v proizvodnji električnih strojev in aparatov. Ker ti

panogi predstavljata tretjino gorenjskega gospodarstva, je to neugodno vplivalo na celotno rast industrijske proizvodnje na Gorenjskem. Razveseljivo je, da je bila avgustovska proizvodnja na Gorenjskem skoraj za 27 odstotkov večja kot julija, v Sloveniji pa le za dobrih devet odstotkov, vendar pa na podlagi tega še ni mogoče sklepati o ponovnem oživljanju industrijske proizvodnje v pokrajini.

Gorenjsko gospodarstvo je v tem srednjeročnem obdobju doseglo pomembne izvozne rezultate, kar je predvsem posledica uspešnega vključevanja nekaterih delovnih organizacij (Plunike, Save, Peka in Elana) v višje oblike sodelovanja s tujimi partnerji (Adidasom, Semperitom, Alfisom). Primerjave med posameznimi leti sedanjega srednjeročnega obdobja kažejo, da je izvoz najbolj porastel prvo leto, drugo in tretje leto je nekoliko upadel, v letošnjem prvem polletju pa je bil že za 37 odstotkov večji kot pred štirimi leti, v Sloveniji le za 24 odstotkov. Ob tem velja poudariti, da Gorenjska še vedno ustvari z izvozom večji del prihodka kot Slovenija, vendar se ji le-ta vse bolj približuje.

Eden od vzrokov za manjšo industrijsko proizvodnjo je tudi naložbena politika gorenjskega gospodarstva, zatrjujejo strokovnjaki. Na Gorenjskem so namreč zadnja tri leta namenili za naložbe le 11 do 13 odstotkov družbenega proizvoda, v republiki pa prvo leto sedanjega srednjeročnega obdobja kar dvakrat več (23 odstotkov). Nobenega dvoma ni, da bo moralo gorenjsko gospodarstvo v prihodnosti več vlagati, če bo hotelo oživiti industrijsko proizvodnjo in uresničiti izvozne načrte. Gorenjska industrija ima namreč 85 odstotkov odpisane in zastarele opreme slovenska pa 77.

Dobri in slabi gospodarji

V jeseniški Železnici so se že pred štirimi leti prvič pojavile izgube, ki pa so jih doslej še

vedno pokrili z lastnimi rezervnimi sredstvi. Letos tega ne bodo zmogli; izgubo, ki je znašala ob polletju 1,6 milijarde dinarjev, bodo do konca leta le zmanjšali. Proizvodnja v Železnici je zadnja tri leta malenkostno nazadovala, v letošnjem prvem polletju pa je bila v primerjavi z lanskim manjša kar za 5,5 odstotka. Razlogi: zastarel način pridobivanja jekla, iztrošene naprave, slaba oskrba s surovinami in reprodukcijским materialom, pomanjkanje delavcev.

Delovne organizacije, ki proizvajajo električne stroje in naprave (Iskra Kibernetika, Telematika, Šipo in Ero), so letos dosegle veliko slabše rezultate kot lani. Medtem ko republiški zavod za statistiko navaja, da so delavci te panoge proizvedli v letošnjih prvih osmih mesecih skoraj za sedem odstotkov manj kot lani, v Iskri trdijo, da je bila proizvodnja v letošnjih sedmih mesecih v Telematici za 5,6 odstotka večja, v Kibernetiki za 11 in v Eru celo za 23 odstotkov.

Gorenjski čevljarji ugotavljajo, da so v tem srednjeročnem obdobju letno povečevali proizvodnjo čevljev za šest odstotkov, zaostali pa so pri vlaganju v sodobno strojno opremo. Cene surovih kož so presegle vse razumne meje, saj kilogram teh stane prav toliko kot kilogram najboljšega mesa.

Proizvodnja preje, tkanin in tekstilnih izdelkov na Gorenjskem se je v letošnjem prvem polletju povečala približno toliko kot drugod v Sloveniji. Gorenjske tekstilne tovarne ustvarjajo z izvozom večji delež prihodka kot znaša republiško povprečje, medtem ko je njihova trgovinska menjava z zahodom manj ugodna kot v Sloveniji. Tekstilci opozarjajo na skromna investicijska vlaganja, hkrati pa tudi na zastarelo opremo. Poudarjajo, da bo tudi tekstilna industrija zašla v težave, če se ne bo pravočasno opremila z avtomatskimi in računalniško vodenimi stroji.

(cz)

Liza pase na Mali Poljani

Naenkrat se je pred nami pokazala iz megle, ki je tisto jutro prekrivalo Malo Poljano. Obstala je, ko nas je zaslišala, da prihajamo po poti. Kravo je gnala ob sebi, v eni roki je nosila jopico, v drugi palico. Vse je kazalo, da bo pogrnala naprej brez besede. Tedaj pa gromko pozdravi:

»Dobro jutro!«
V zboru ji odzdravimo. Počakala je, da smo prelezli ograjo, da nas vidi. Ve, da pridemo. Njeni lovci so ji povedali. Sinoči se je skupina pohodnikov Kokrškega odreda iz Ljubljane že ustavila tu. S skuto in mlekom jim je postregla. Tudi zdaj bo takoj nazaj, če bomo kaj potrebovali. Še čaja in žganja ni smo popili pri lovcih, ko je že bila med nami. Priletna ženička, drobna, živahna očesa. Pravijo, da ima 82 let.

Tišlerjeva Liza, Žirovčeva iz Loma je trdna hribovska korenina. Pripoveduje mi, da je 33 let pasla na planini Javornik. Tudi med vojno. Samo 1944. leta ne. Takrat so domobranci prišli na planino in so jo »čé postavili« in zahtevali, naj pove, kje so »gošarji«. Moža je imela v partizanih. 1943. je šel k njim, avgusta 1944 pa je že padel. Prešernovec je bil. Po vojni je spet pasla. 30 let je bila pastirica na Bistriški planini. Dve leti je potem pasla na

planini pod Storžičem in zdaj dve leti na Mali Poljani. 67 let vsega skupaj. Za dve delovni dobi! In še ne bo odnehala!

Taštrdenega so ji ponudili fantje v koči. Ta je ženska, ta bo prijal. Smeje se, si popravlja ruto in odgovarja šaljujem okrog sebe. Vsakemu je kos, vsakemu ve dati odgovor. Po ramenih jo trepljajo njeni lovci, češ, naj pove, kako je še pri

močeh do kod gre še s kravami, koliko je včasih na rokah znosila na planino...

»Na Bistriško planino sem vse peš znosila. Po zaboj pivu na rami pa še kaj drugega zraven. Takrat ni bilo cest. Danes je pa vse srkljano, vse pomehkuženo...«

37 krav je letos pasla. Sedem jih ima še tu, ostale so pa že šle v dolino. Morda bi jih še imela, pa je tudi Boštjan moral v šolo.

»Saj jim nisem bila »gvavtek«. Čisto pod Storžič so mi ušle. Lovci so šli za njimi, pa naš Boštjan. Enkrat sem šla sama, pa me je čisto pod vrhom dobila ploha in megla.«

In potem lovci pripovedujejo, koliko krav kmetje nagnetajo sem gor, nobenega pa ni blizu, da bi očistil planino. Hudo se je že zarasla. Komaj za dobrih dvajset krav je tu zdaj paše, če bi jo pa očistili, bi je bilo pa tudi za štirideset. Tako pa živina nima paše pa rine v breg. Tudi lovci bi priskočili na pomoč, če bi kmetje pokazali več volje. Še rigeljna na staji ne popravijo in tudi ograja bi ne držala, če bi je lovci ne popravljali. Kar malce preveč so se že kmetje navadili, da lovci vse postore namesto njih.

Preveč se žene Liza, pravijo lovci. Da vsaj malo ohrani pašo na Mali Poljani, prav na planino pod Storžič goni past.

A Liza je na planini presrečna. Nič ji ni pretežko. Še nikoli ni imela tako lepo planinsko domovanje, kot zdaj, ko so ji ga uredili lovci. Na eni strani kočice imajo lovci svoje prostore, na drugi pa ona. Lep balkonček so ji naredili, veliko kuhinjo in sobo s šestimi pogradi. Kuhinja je vsa v svetlem lesu, na plin lahko kuha. Podnice se ne ločijo od mize, tako so čiste. Liza je danes že navsezgodaj ribala. V spalnici ima na eni postelji razprostrte čaje; srčno moč, ribjo reso in materino dušico. Vsako jutro si skuha tak »ročevce«. Pa je zdrava.

Tako lepo se Liza še nikjer ni imela. Rada ima svoje fante. Sama ne ve, kako bi se jim oddolžila. Danes jutraj jim je navsezgodaj prinesla na prag masovneke. Silno rada je tu gori. Vsakič gre težko s planine. Ne more se ločiti od kočice, od lovcev. Najraje bi bila še čez zimo tu. Takšnega miru ni v dolini. Tri mesece ima zgovorjeno kočico, potem mora oddati ključ. Lani je vrsto izgovorov našla, da je lahko še malo potegnila: še »firnce« je bilo treba oprat, potem jih spet ni mogla sneti pa še to in ono je morala popraviti.

Tudi fantje jo imajo radi. Celo njihova drva lahko rabi. Drugemu tega že ne bi dovolili. Radi pridejo na njen konec kočice. Popoldne je pri Lizi sončno in toplo in veliko lepše je za njeno mizo žganje popiti.

Svoj »zevnec« ima Liza. Štiri vrste solate je pridelala. Tudi gnoj je že pripravila za naslednjo pomlad. V gajbici na balkončku ima pod plahoto dve kokoški in dva »čverglja«. Nanje je poveznila stolček za molžo, da bi ji ne ušli. Kadar je ni tu, jih takole zapre, da bi jih lisica ne vzela. Vse, kar potrebuje, ima tu. Njeno malo kraljestvo je Mala Poljana.

Odlično skuto ima Liza. Od Doma pod Storžičem hodi sem po mleko, skuto in smetano. Le še malo kleti bi rada, da bi imela hladen prostor za shrambo in pa v kuhinji še kakšno omaro za mleko.

Bo prihodnje leto Liza spet pasla? Seveda bo, če bo zdrava, pravi, in če bo »ornih« pastirja imela. In če bodo kmetje počistili planino, se bo tu mirno lahko paslo 37 krav in Lizi ne bo treba živine goniti drugam. Za vsako kravo bi morali kmetje po en dan čistiti planino. Če bi pa to še pomnožili z leti, ko tod ni bilo nič postorjenega, bi se nabralo dni, da bi bila planina čista in deviška kot pred mnogo leti, ko tod ni rasla nobena smreka, ko se je videlo na vse robove... D. Dolenc

Nove avtobusne postaje

Škofja Loka — V krajevni skupnosti Sv. Duh pri Škofji Loki so začeli postavljati nove avtobusne postaje. Ljudje so že dolgo čakali nanje, saj v dežju in vetru res ni prijetno čakati na prostem. Za začetek so postavili dve, v Virmašah in na Formah, postopoma jih bodo vsega skupaj sedem. Izdelovalec avtobusnih postajališč iz poliestra je Imgrad iz Ljutomer, prvi dve sta veljali 520 tisoč dinarjev.

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Crtomir Zorec

98. zapis

Zdajle, s to pripovedjo o Gori nad Malenskim vrhom, se šele želim oddolžiti loškemu hribovju, ki sem ga v dveh letih preromal podolgem in počez, ter užil pri tem toliko lepote in doživetij pa tudi dosti človeške topline črvtih gorjancev. Vsekakor pa velikemu slovenskemu pisatelju Ivanu Tavčarju, domačinu iz teh krajev — ki je umel tako pristrčno odteti vse te hribovske vasice v čar zdrave, osvežujoče romantike.

Tako so me prevzele njegove besede, spomini na mladostna doživetja.

Zbrano mu prislunem:

»Gorska cerkev je bila že v otroških letih vrhunec mojim željam in res, ko sem dobil prve hlačiце, me je vlekle mati na Malega Šmarna dan na Goro. Težko sem hodil, žejo sem trpel, a vse je bilo pozabljeno, ko me je mati v cerkvi imela tik sebe. Veroval sem v nebesa in mislil sem, da sem tisti dan vsaj v prednebesih.

Globoko me je zanimala ob steni na zidu velika freska, kjer je gonil Sveti Jurij konja proti velikemu zmaju. In ta zmaj — prava peklenška prikazen — je bil zame najpomembnejša točka. Še bolj sem ga občudoval kakor devico, ki je tičala za zmajem ter kazala največjo grozo. To devico naj bi rešil Sveti Jurij s svojim naskokom.

Še mogočnejši vtis name je ustvarjal veliki oltar, na katerem je kraljevala Naša gospa z Gore. V zidu za oltarjem je bilo napravljeno okno iz rumenega stekla in, kadar je zasijalo sonce, je bilo videti Marijo, kakor bi se kopala v samem zlatu. Po moji takratni sodbi sploh ni moglo biti kaj lepšega na svetu.«

NA GORO

Pot na Goro je za spešne gorohodce najpripravljen iz Malenskega vrha mimo Jazbin pa nato strmo v breg na višini 985 m, tik pod 1050 m visokim Malenskim vrhom

Obnovljena Alešova hiša — Na Alešovi domačiji v Dolenji vasi v Podbrezjah (Podbrezje 18) so temeljito obnovili zunanjsčino stare kmečke hiše. Fasada je obnovljena in poslikana tako, kot je bila v začetku 18. stoletja. Alešovi so tako olepšali domačo hišo, obenem pa ohranili spomenik gorenjskega stavbarstva. Pri obnovi poslikovane fasade je sodeloval tudi Zavod za spomeniško varstvo v Kranju. — V. Knific

Škofjeleški upokojenci so se zbrali — Že nekaj let je v škofjeleški občini tradicija, da se enkrat na leto srečajo upokojenci, starejši nad 70 oziroma 75 let. Tako so se 13. septembra v hotelu Transturis srečali upokojenci iz Kamnitnika, zadnji četrtek pa upokojenci iz mestne krajevne skupnosti. Srečanja organizirajo odbori Rdečega križa po krajevnih skupnostih, pomaga pa jim tudi Občinski odbor RK. Na srečanju upokojencev iz Kamnitnika se jih je od 137 krajanov, starih nad 70 let, zbralo 66. Najstarejša med njimi je bila 86-letna Marija Dolinar. Za ples in razvedrilo jim je igral ansambel SORA iz Poljske doline Brezplačno, seveda. Mladi člani Rdečega križa iz osnovne šole Petra Kavčiča pa so najstarejšim krajanom pripravili tudi kratek kulturni program. Upokojenci so veseli, da se jih mlajši krajanji spominjajo, da se srečajo in skupaj povesele. Hvaležni so za to pozornost in takih srečanj si še žele. (dd) — Foto: F. Perdan

Franci Dovč: Jezersko nekdanj in danes

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Na lepote Jezerskega in njegove okolice so že proti koncu prejšnjega stoletja opozarjali češki planinci, ki so zgradili tudi predhodnico današnje Češke kočice. O lepota so pisali po raznih časopisih in revijah. Sprva so Jezersko začeli obiskovati nekateri znani zdravniki, univerzitetni profesorji in druga inteligenca, pozneje pa se je krog obiskovalcev čedalje bolj širil. Med prvo in drugo svetovno vojno je bilo čutiti mrtvilo. Po drugi svetovni vojni pa so se Jezerjani načrtno lotili razvoja turizma. O svojih željah in doseženih uspehih so pogosto pisali v turističnem vestniku, v katerem lahko preberemo, da je bilo leta 1954 15.000 turističnih nočitev, leta 1955. leta že 31.000, v letu 1956 pa so načrtovali 40.000 nočitev. Leta 1982 je bilo na Jezerskem skupno 23.409 nočitev, kar je manj kot v letu 1954. V tistih časih so zapisali:

»Turistično društvo na Jezerskem kaže zdrava, živa prizadevanja. Poskrbeli smo za klopi, tudi na orientacijske table nismo pozabili. Uredili smo nekatere nasade, da bo zunanja podoba našega turističnega kraja lepša in bolj vabljiva.«

Današnja podoba Jezerskega obiskovalcu žal ne daje vtisa turističnega kraja. Generacija, ki si je po drugi svetovni vojni z vsem žarom prizadevala napraviti zunanjo podobo kraja čimbolj privlačno, ki je poudarjala gostoljubje in domačnost ter solidno oskrbo, je dandanes že opešala, mnogi so že pokojni. Današnja mlada generacija ne kaže kaj dosti poslušnosti za ureditev kraja in razvoj turizma, ki bi ob dolgi tradiciji in izjemnih naravnih lepotah ter balneološko-terapevtskih ugodnostih lahko žel lepe uspehe. Turizem se razvija nepovezano. To se najbolje odraža v nihanju števila turistov in nezadovoljivi oskrbi ter pičli izvenpenzijski ponudbi. Zmanjšuje se tudi število ležišč. Tako je imel družbeni sektor v letu 1978 na voljo 183 ležišč v 90 sobah, v letu 1982 pa 119 ležišč v 59 sobah. 1978. leta je na Jezerskem letovalo 3073 turistov, v letu 1982 pa je na Jezerskem letovalo 3443 gostov, ki so ustvarili 19.832 nočitev. Tuji gostje so bolj redki obiskovalci Jezerskega. Leta 1978 je letovalo 227 tujih gostov, ki so ustvarili 555 nočitev, v letu 1982 so 503 tuji gostje ustvarili 1865 nočitev. Dovolj zgovoren je podatek, da je mejo na Jezerskem vrhu v letu 1980 prestopilo 198.288 potnikov, istega leta pa je na Jezerskem letovalo le 1016 tujih turistov. Tujci so preslabo informirani o možnostih letovanja na Jezerskem. Z avstrijske strani tudi ni nobene reklamne table, ki bi tuje turiste v več jezikih opozarjala na turistično ponudbo. Skromna založenost trgovin in slaba gostinska ponudba ne moreta zadržati tujih turistov.

ŠTEVILNE NARAVNE PRIVLAČNOSTI

Slatinski vrelec na Jezerskem leži 200 m od Ankove kmetije in 2 km iz središča Jezerskega v smeri proti Jezerskemu vrhu. Po raziskavah pred leti naj bi vrelec ne imel nobene posebne vrednosti. Ponovna analiza, ki je bila opravljena v letu 1983, pa je pokazala, da ga lahko zaradi zvišane količine CO₂ uvrstimo med mineralne vode.

Glede naravnih lepot je Jezersko pravi raj. Narava je tam ustvarila toliko čudovitih reči, da prav vsak lahko najde primeren izlet ali razvedrilo. Za tiste, ki ne zmorejo prevelikih naporov, je Jezersko idealen kraj za sprehode do cerkvice Sv. Ožbolta, kjer popotnik lahko občuduje prelepe skalne vrhove Ravenske in Makekove Koče. Lahko se poda po cesti pri hotelu kazina proti JV do kmetije Makek mimo smučišča pod Malim vrhom. Kdor zmore malo več napore, gre lahko po markirani poti do slapa Čedca, ki je najvišji slovenski slap. Popotnik si lahko izbere daljšo pot do Planšarskega jezera in naprej po cesti do vznožja skalnih gora. Na koncu krnice se mu ponudita dve možnosti. Krajša pot vodi na Ledine, našega znanega ledenika, kjer je možna smuka do poznega poletja. Daljša pot nas vodi do Češke kočice in naprej na številne vrhove od Kočne, Grintavca do Štruce in Skute. Tisti, ki se hočejo spopasti z največjimi napori, najdejo številne plezalne smeri v stenah Makekove in Ravenske Koče. Nadalje je Jezersko izredno primeren kraj za treninge, zato številni klubi pošiljajo svoje tekmovalce na kondicijske treninge. Jezersko je primerno za tiste, ki si želijo psihične sprostitve. Višinski zrak ugodno deluje na sprejembo metabolizma, povečuje odpornost organizma, ugodno deluje v primeru pljučnih obolenj, primerno okolje je tudi za rekonvalescente.

V zimski sezoni je Jezersko pravi raj za tekače. Posebno doživetje pomeni tek na smučeh ob lepem sončnem vremenu proti vznožju Ravenske Koče in nazaj do Planšarskega jezera.

Ob koncu tedna in v času šolskih počitnic obratujeta dve vlečnici. Marsikateri popotnik se bo s karto in vodnikom podal iskat sledove preteklosti, ki se razkrivajo ob prvi slovenski geološki transverzali, ki se začne v Trzinu, konča pa na Jezerskem. Vsakoletna folklorna zabavna prireditev ovčarski bal vsako leto privabi številne obiskovalce. Skratka, Jezersko je primeren kraj tako za nedeljske obiskovalce kot tudi za turiste, ki se dalj časa zadržujejo tam, bodisi poleti ali pozimi.

»Slovenski turist, ki je pretaknil vse najlepše koticke naše slovenske domovine, zatrjuje, da je Jezersko turistični biser med tremi najlepšimi na Slovenskem.«

(nadaljevanje prihodnjič)

Republiška filatelistična razstava, posvečena 85-letnici Božidarja Jakca

Jakac je bil z razstavo zelo zadovoljen

Še do konca tedna bo v galeriji na loškem gradu odprta republiška filatelistična razstava, ki jo je pripravilo Filatelistično društvo Lovro Košir iz Škofje Loke s sodelovanjem Loškega muzeja in jo posvetilo 85-letnici akademika Božidarja Jakca. Razstava celovito predstavlja Jakčeve osnutke za znamke, znamke, ki so bile tiskane po njih, ter žige in priložnostne ter prvodnevo ovojnice. Vzbudila je toliko več zanimanja, ker je Jakčeva filatelistična ustvarjalnost prvič prikazana celovito. Minuli četrtek smo pri dežurstvu na razstavi našli Alberta Murna, dolgoletnega in enega najbolj delavnih članov škofjeloškega filatelističnega društva. Spletel se je pogovor.

Božidar Jakac je prišel na svečano otvoritev razstave, kaj je dejal o njej?

»Izredno je bil zadovoljen s kvaliteto kataloga, pohvalil je razstavo kot celoto. Dejal je, da si ni mislil, da bo tako uspešno, da bo tako široko predstavljeno.«

Potihem gojite željo, da bi vam Jakac podaril del svojega filatelističnega opusa?

»Po otvoritvi razstave smo res izrekli svojo željo. Odljubil je. Dejal pa je, da je trenutno zelo zaposlen s postavitvami razstav v Novem mestu in Jajcu ter da se bomo konec leta pogovarjali o darilnem pismu, s katerim bi zbirko podaril Loškemu muzeju. Dotlej pa z njegovim dovoljenjem razstavo lahko prenesemo v druge galerije. Zanimanje že kažejo Jeseničani.«

Povejte nam, kako je do te razstave sploh prišlo?

»Lani smo razstavili tudi njegove znamke, razstavo si je Jakac prišel ogledat, bila mu je všeč in porodila se je zamisel, da bi letos, v počastitev njegove 85-letnice, celovito predstavili njegov filatelistični opus, od osnutkov do tiskanih znamk ter ovojnice in žige. Naše društvo je skupaj z Loškim muzejem začelo s pripravami, dobili smo podporo Filatelistične zveze Slovenije, ki je tako z razstavo obeležila tri svoje jubileje: 50-letnico Filatelističnega kluba Ljubljana, 35-letnico Filatelistične zveze Slovenije in 35-letnico našega društva. Razstava je torej resnično pomemben dogodek za vse slovenske filateliste.«

»Pripravili smo celoten program pripravljen, bili v stalnem stiku z Jakcem. Ko je slišal za obširen katalog, je začel tudi sam zbirati material. Priprave so tekale od konca lanskega leta do zdaj. Veliko dela smo imeli, zadovoljstvo je sedaj toliko večje, saj trud ni bil zaman.«

Vas sin Marko je prvi začel zbirati Jakčeve znamke?

»Slučajno je naaneslo tako, v roke je dobil njegov originalen osnutek za pri-

ložnostno ovojnico, kar je spodbudilo njegovo filatelistično vneto. Začel je zbirati znamke, ki so bile tiskane po Jakčevih osnutkih, ter žige. Kasneje je navezal tudi stike z Jakcem. S svojo zbirko se je kot prvi predstavil na filatelistični razstavi leta 1979. Kasneje so se pojavili tudi drugi zbiralci in danes jih je v Sloveniji že več. Posebej njim je namenjen katalog, ki smo ga izdali ob razstavi, saj vsebuje vse podatke, daje celovit pregled o znamkah, ki so bile natisnjene po Jakčevih osnutkih.«

Koliko je bilo doslej izdanih teh znamk?

»No, natančno število lahko razberete v katalogu, več kot sto jih je. Natisnjene so bile po 26 osnutkih, znamka pa je seveda več, ker so bile natisnjene za različne vrednosti. Precej znamk je bilo natisnjenih po njegovih delih, ki niso bila osnutki za znamke. Najbolj znan je vsekakor Titov portret. Žal so nekatere izšle brez njegove vednosti, kot so osnutki za znamke. Njegove znamke so likovno izredno kvalitetne. Še en primer ponaredka — pravkar je izšla znamka s Titovim medvojnem portretom »Titov Drvar 1944—1984.«

Jakčeve znamke so poznane tudi v svetu?

»Jakac je dosegel veliko priznanje v svetu, po likovni plati mu priznavajo izredno čistost in likovno kvaliteto. Sicer pa v svetu ni veliko takih, ki bi zbirali naše znamke, zato so naklade naših znamk nizke. V svetu je filatelija velika trgovina, vsako leto tiskajo kataloge s ponudbo in povpraševanjem, pri čemer vrednost znamk nenehno raste, od 10 do 15 odstotkov na leto. Pri nas je filatelija prisilno varčevanje.

Vendar mislim, da je prava filatelija ljubezen, ne trgovina.«

Sodelovanje vašega društva z Loškim muzejem je zelo dobro?

»Že petnajst let dobro sodelujemo, Loški muzej nam brezplačno daje razstavišne prostore, kar je za nas velikega pomena. Malokatero filatelistično društvo ima takšne možnosti. Razstavišna dejavnost našega društva je zato bogata, doslej smo imeli 14 večjih razstav. Povem naj še, da smo doslej izdali 23 priložnostnih žigov na pošti v Škofji Loki in 22 priložnostnih ovojnice.«

Vaše društvo je eno najbolj delavnih v Sloveniji?

»Filatelistična zveza Slovenije ima natančne pravilnike za ocenjevanje dela društev. V zadnjih desetih letih smo se vedno uvrstili med deset najboljših, zadnja leta smo na petem, šestem mestu. Po številu članov smo majhno društvo, po dejavnosti veliko. V Škofji Loki včasih ni bilo veliko filatelistov, med starejšimi velja omeniti Otokarja Burdicha, Jožeta Kobala in Jožeta Kraševca. Pred slabimi desetimi leti pa se je uveljavila naša skupina, ki je še vedno gonilna sila društva — Nikola Dopudja, Savo Šink, Janez Cerkvenik, Aleksander Elsner, Miha in Bojan Šesek, Jože Jenko, Marko Murn. Poleg njih je še okoli trideset takšnih, ki so vedno pripravljeni pomagati.«

Ali morda v društvu pripravljate kaj novega?

»Izdati nameravamo priročnik za začetnike. Piševa ga skupaj z Elsnerjem, kmalu bo gotov. Takšne literature pri nas ni, zato mislimo, da bo zelo dobrodošla. Filatelista ne moreš postati brez mentorja, marsikomu bo priročnik prišel zelo prav.«

M. Volčjak

Skulpture v lesu in lignitu — V medvoškem Donitu je te dni razstavljal upokojeni rudar iz Trbovelj Franc Trbušak. Po 45-letnem delu v rudniku je pričel oblikovati v lesu in lignitu, v kar je prenesel vso ljubezen do narave in težkega rudarskega dela. — fr

Jezikovno razsodišče (171)

Zakaj tako dosledno narobe

»Skoraj vsakdo si kdaj preganja dolčas, ali tudi bogati doživljajo in vednost, z gledanjem televizijskih oddaj, npr. tudi dokumentarcev. Po prvomajskih praznikih sem tako zadnjič gledal del oddaje o angleških vojaki v japonskih ujetniških taboriščih. Podnapise v filmu je dobro prevedla znana prevajalka, ne glede na to, da bi sam kate besedo tudi drugače postavil, kakor jo je ona. Res pa me je motilo, da prevajalka tako dosledno piše (če ne ona, pa zapisovalci) **božič** z veliko začetnico (tudi prej in pozneje sem že v več oddajah naše televizije srečal to napako), prav kakor da bi hotela kljubovati slovenskemu pravopisu. Še posebej pa morda Načrtu pravil za novi slovenski pravopis, ki za praznike izrecno predpisuje malo začetnico — in sicer za vse tako rekoč, najsi bodo državni ali cerkveni, te ali one ideologije, vere in kar je še podobnega. Odprite SP 1962: cela besedna družina **božič** vključno z **božičkom** je pisana z malo. Izjema je seveda **Božični otok**, kjer gre za zemljepisno lastno ime. Enako je z **veliko nočjo** (pri geslu **noč**), pa s **svečnico**, **binkošti**, **duhovim** ipd.; kar ni čudno, saj je že od SP 1935 sem čutili in videti težnjajo, da se imena praznikov pišejo z malo, ne z veliko začetnico.« T. J.

Velika začetnica pri imenih praznikov označevano stvar brez potrebe samo odtuja, tj. dela manj razumljivo. Eni pišejo imena praznikov z veliko začetnico zato, da bi tako izpričali svojo zavzetost za stvar, ki jo beseda imenuje. Smo proti temu, da bi se pri pisanju morali kar naprej ideološko opredeljevati. Slovenci živimo na strnjem ozemlju, vendar v 4 državah, poleg tega pa nas je kar precej raztrese nih še drugod po svetu. Toliko bolj moramo držati skupaj in biti enotni v tistem, kjer je to prav. Morda je prevajalka podlegla vplivu angleščine: ta namreč imena praznikov (kot še marsikaj drugega) piše z veliko začetnico. — Da gre pri imenih praznikov za občna imena, nam kaže njihova pomenska izpolnjenost, dostopna vsem, ki govorijo kak jezik, medtem ko nam lastna imena načeloma nič ne pomenijo (prim. **Can kar** ali **Ljubljana**), oz. imajo toliko različnih »vsebin«, kolikor ljudi jih uporabljajo (tj. neskončno veliko in za vsakega drugače). Ne more si delati svoje pravopisne norme vsakdo, tudi prevajalci ne. Imena praznikov torej pišimo z malo tudi na slovenski televiziji.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

80 let rojstva Srečka Kosovela

Ljubljana — V Cankarjevem domu bo v petek, 5. in v soboto, 6. oktobra potekal znanstveni simpozij, posvečen 80. letnici rojstva Srečka Kosovela. Pobudo zanj je dalo predsedstvo republiške konference SZDL, pripravili ga bodo Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Slovenska matica, Slavistično društvo Slovenije in Društvo slovenskih pisateljev. Z referati o Kosovelovem

pesništvu bodo sodelovali: Bratko Kreft, Franc Zdravce, Ciril Zlobec, Marko Kravos, Gino Brazzoduro (Pisa, Italija), Niko Grafenauer, Jolka Milič, Denis Poniž in Matej Rode. Simpozij bo sklenil recital z naslovom Kosovelov večer.

Simpoziju bo sledilo redno letno zborovanje Slavističnega društva Slovenije, na katerem bodo s štirimi temami zaobjeli slovensko reformacijsko književnost (ob 400. obletnici izida Dalmatinove Biblije in Bohoričeve slovnice) kot tudi nekatere druge slovenistične in didaktično-metodološke teme (npr. Pet let po portoroškem zborovanju o slovenščini v javnosti, Slovenistika na drugih jugoslovanskih fakultetah, Kako izboljšati učni program za pouk književnosti v srednji šoli, Poročilo o rezultatih ankete o pouku slovenščine v srednjem usmerjenem izobraževanju).

Deseti mednarodni festival športnih in turističnih filmov v Kranju

Športni in turistični filmi so si vse bolj blizu

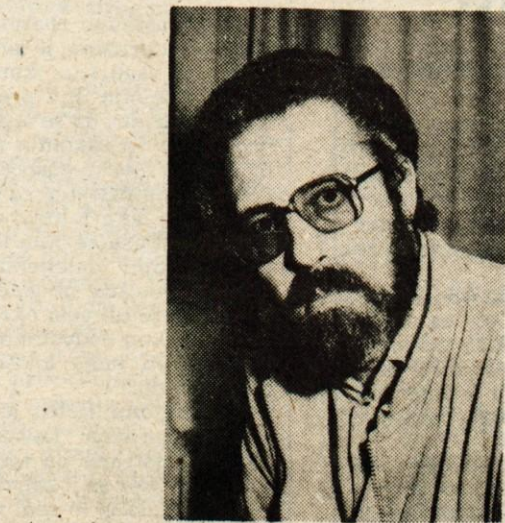
Pred desetim, jubilejnim mednarodnim festivalom športnih in turističnih filmov v Kranju smo se pogovarjali s **Tonem Frelhom**, direktorjem Interfilma. Zanimalo nas je, kakšna bo drevisnja otvoritvena slovesnost, kakšna obeležja in vsebino ima letošnji festival, kaj vse morajo pri Interfilmu postoriti in s kakšnimi problemi se ubadajo, ko bienalno prirejajo festival, ki si je v osemnajstih letih obstoja pridobil ugled v svetu.

»Drevis boste deseti festival odprli, jubileju primerno?«

»Otvoritvena slovesnost bo resnično svečana. Slavnostni govornik bo Dušan Šinigoj, predsednik republiškega izvršnega sveta, kar je brez dvoma pomembno priznanje festivalu. Ob jubileju se bomo zahvalili zaslužnim. Najprej seveda ustanovitelju festivala Janezu Zemljariču, nato častnemu predsedniku upravnega odbora Francetu Stiglicu, nadalje vsem dosedanjim predsednikom upravnega odbora Dušanu Povhu, Francu Puharju, Antonu Miklavčiču in Stanetu Boštjančiču. Častni medalji bosta prejela tudi programska sodelavca Stanka Godničeva in Marjan Maher, ki od vsega začetka sodelujeta pri festivalu. Med tujci bo častno medaljo prejel Henri Pialat, predsednik izvršnega odbora CIDALC, institucije, ki vsa leta z nagradami spremlja festival.«

»V času festivala bo več pomembnih, spremljevalnih dogodkov?«

»Že danes popoldne se bo sestal planiški komite, seja je namenjena začetku slovesnosti ob 50. letnici Planice. Festival športnih filmov je seveda odlična priložnost za kaj takega in v sredo, 3. oktobra ob 11. uri bo imel planiški komite tudi tiskovno konferenco, na kateri bodo domačim in tujim novinarjem predstavili planiške slovesnosti. V avli

kina Center pa bodo predstavili novi planiški plakati. Sicer pa so smučarski skoki pogosta tema, ki se ji posvečajo filmski avtorji. Kot enega takšnih filmov velja omeniti zelo uspeh film o Walterju Steinerju.

V času festivala bo imel šejo izvršni odbor CIDALC (mednarodni komite za širjenje umetnosti in literature s pomočjo filma). Počastjeni smo, da bo letošnji festival gost našega festivala Henri Pialat, predsednik izvršnega odbora CIDALC.

V letošnji mednarodni žiriji, ki bo ocenjevala in nagradila izbrane filme, je tudi znana poljska atletinja Irena Szewinska, ki se je v soboto že srečala s kranjskimi športniki. Žal smučarskega skakalca Helmuta Recknagla ne bo.

Pripravili bomo pogovore. V sredo, 3. oktobra po večerni projekciji kanadskega fil-

ma »Hitro in divje« bo pogovor o problemih plavalnega športa pri nas. V soboto, 6. oktobra po projekciji belgijskega filma »Dhaultagiri — veliki izziv« pogovor o alpinizmu na Slovenskem. V kinu Storič bo 6. oktobra ob 19. uri projekcija filma »Vzpon na Manaslu« s predavanjem Vikija Grošlja v spomin Nejc Zaplota.

»Pojdimo k samim filmom, kakšen spored ste lahko sestavili letos?«

»Selekcijska komisija je izmed 102 filmov odbrala 48 filmov za tekmovalni program, kar govori, da so bili lahko izbrani dobri. Mislim, da je letošnji izbor ljudem bližji kot so bili v preteklosti. Letošnji filmi namreč posegajo v najrazličnejšo športno in turistično tematiko in zanimanje razširjajo na večji krog gledalcev. Malo je športno zaprtih filmov, ki bi bili namenjeni le ozkemu krogu poznavalcev.

Prvič se je pojavila skupina filmov, ki govorijo o pozabljenih športnikih. Gre za nekaj zaslug v glavah avtorjev, za izredno lepo obdelane filme o svetovno znanih športnikih, ki iščejo svojo identiteto ali ostajajo v popolni pozabi. Takšna sta nizozemski film »Mlin na veter« in francoski film »Hodnik pozabe«.

Nasploh ni več zašeseni, glorificiranih filmov o velikih športnikih, temveč so predstavljeni kot ljudje.

»Kaj pa turistični filmi?«

»Tudi letos je že po tradiciji manj turističnih kot športnih filmov. Tisti, ki so bili uvrščeni v program pa prinašajo novo videnje turističnega filma in njegovo vlogo. Čedalje manj je čistih propagandnih filmov, ki prikazujejo hotele in njihov luksus. Vse bolj se navezujejo na kulturno zgodovinsko podobo kraja ali dežele, kamor vabijo tuje obiskovalce. Vse bolj skušajo prikazati celovito podobo neke dežele, v kateri ima seveda tudi šport svoje mesto. Vse bolj prihaja do zblizevanja športnih in turističnih filmov, saj tudi športni vključujejo turistično rekreacijo.

Letos prihaja do izrazitega zblizevanja obeh filmskih žanrov. Kranjskemu festivalu to daje še večji pomen, saj je edini filmski festival v svetu, ki je že pred osemnajstimi leti po srečnem naključju povezal oba žanra.«

»Je k zblizevanju obeh filmskih žanrov prispeval tudi kranjski festival?«

»Šport in turizem se danes vse bolj zblizujeta, ustanovitelji kranjskega festivala so videli res daleč. No, na začetku si niso niti predstavljali, da bo zamisel dobila takšne in tako kakovostne razsežnosti, saj so s festivalom skušali le dopolniti mednarodni seminar o športu in turizmu. Niso pričakovali tolikšnega mednarodnega odmeva, da bodo oba filmska žanra lahko predstavili tako kvalitetno. Nadaljnje delo je bilo seveda tudi rezultat festivala. Če imajo avtorji pred očmi udeležbo in izbor na festivalu, jih to seveda sili k boljšemu delu.«

»Koliko in kakšno delo zahteva priprava mednarodnega filmskega festivala?«

»Priprave trajajo od festivala do festivala. Vzdržujemo tesne, po možnosti prijateljske stike s producentnimi hišami, tudi s posameznimi avtorji. Brez dobre obveščenosti in spremljanja njihovega dela je težko pripravljati festival, saj moraš vedeti, s čim lahko razpolagaš. Uspešnost našega dela je zelo odvisna od dobrih stikov s posameznimi vladnimi kulturnimi organizacijami, kajti marsikdaj vemo za dober film v neki državi, ne gre pa brez pomoči vladnih institucij, ministrstev ali diplomatskih predstavništav pri nas, da film tudi dobimo.

Možnosti osebnih stikov se zaradi finančnih razmer v zadnjem času zožujejo, kar je problem našega dela, saj se vsega po telefonu ne da opraviti.«

»Kako zberete denar?«

»Kranjski festival financirajo Kulturna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Kranj in Skupščina občine Kranj. Na ta način se zbere le tretjina sredstev, dve tretjini moramo samti, kakor vemo in znamo. Večkrat sem že dejal, da je kranjski festival najcenejši filmski festival v Jugoslaviji, čeprav ima poleg zagrebškega animacijskega filmskega festivala edini v Jugoslaviji mednarodno obeležje.«

»Kako ste letos poskrbeli, da bo dvorana čim bolj polna?«

»Povezali smo se s kranjsko telesno kulturno skupnostjo, ki je obvestila športna društva, občinski sindikalni svet za tovarne. Doslej smo prodali 125 abonmajskih vstopnic. Za otroke bomo pripravili posebne šolske predstave. Ljubljanska televizija pa bo sredin termin film tedna posvetila našemu festivalu.«

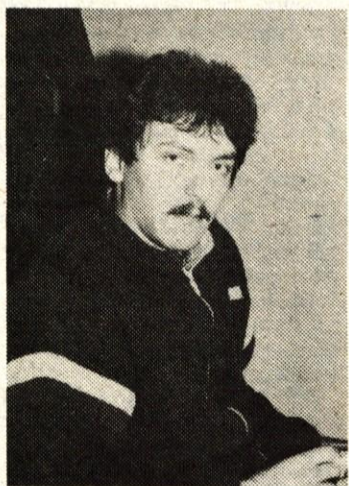
M. Volčjak

Ob srečanju gorenjskih brigadirjev

Prostovoljno delo je danes ob veljavo

Zanimivo je slišati mnenji današnje in povojne generacije, kakšne so njune mladinske delovne akcije — Resda je čas, ki je minil od prvih, te prekril s patino idealnosti, vendar tedanje zagnanosti ni mogoče primerjati z današnjo mlačnostjo in ravnodušnostjo — Organizacijsko ostajajo današnje povsem enake nekdanjim, le razvrednotene tedanjega pomena in imena

Kranj — Marjan Peneš je že leta 1947. na mladinski delovni akciji v Savinjski dolini, nato 1958. na avtocesti Ljubljana—Zagreb, kjer je prebil 8 mesecev, in slednjič 1960 na Stenjaku. Čeprav ni več najmlajši, bi kot eden od povojnih navdušencev izgradnje domovine rad pomagal današnjim akcijam iz krize.

»Res je tako,« dodaja Nebojša Vasić, pri Občinski konferenci ZSMS v Kranju zadolžen za mladinsko prostovoljno delo. »Danes vladajo drugačne vrednote. Toda krivi smo tudi sami, ker svojim vrstnikom ne moremo dati delovne akcije, kakršna bi jih privlačila. Vrsta problemov, ki se kopičijo zadnja leta, je izničila pomen in ime mladinskih delovnih akcij. Zaradi tradicije ponekod organiziramo delovno akcijo, ki je povsem nepotrebna. Spet drugje gledamo na mladinsko prostovoljno delo le skozi dinar: koliko stane, ali se splača, je ročno delo brigadirjev predrago. Vodstva akcij so slaba, brigade nepopolne, ključna organizacija in preživele dejavnosti odganjajo letošnje brigadirje, ki jih prihodnje leto ne bo več v brigado.

Pri mladinskem prostovoljnem delu je videti, v kakšnem položaju sta današnja mladina in njena organizacija. Mladi imamo sicer nekaj kratkoročnih predlogov, kako k mladinskemu prostovoljnemu delu privabiti več vrstnikov — od specializiranih brigad (kmetijskih, kovinarskih, arheoloških), kjer bi mladi lahko izrazili svoje poklicne sposobnosti, do manj formalnih oblik delovnih akcij, kakršen je denimo brigadirski tabor. Toda dolgoročno bomo morali spre-

minjati vsebino, tu pa smo sami nemočni.

Ko je bil Marjan Peneš v Savi še predsednik mladine, se je za udeležbo v brigadi borilo dva ducata mladih. Izbrali so najboljše. K temu je odločilno besedo rekel tudi sindikat. Danes so v tovarni pripravljeni pregrešati le slabše delavce. Nepopolna brigada, ki je pred odhodom na delovišče v zadregi, jih kajpak sprejme. V Peneševih brigadirskih časih so se na akcijah bratili kmetje, študentje, delavci. Danes študentje čez poletje raje služijo za študij in morje, redkim delavcem tovarne naklonijo nekaj dopusta za v brigado, srednješolcem se delo na akciji ne šteje v obvezno prakso. Tako je na deloviščih še največ pionirjev, ki nimajo toliko obveznosti čez poletje. Tem pa poleg fizičnega dela brigada nudi le dejavnosti, ki jih poznajo iz šolskih krožkov. V Peneševih časih so bili to krožek avto-moto, foto krožek, ljudska tehnika, kulturno-prosvetna dejavnost, danes pa sta poleg tega še računalniški krožek in tečaj jadrnanja na deski.

»Tudi mi starejši smo krivi, da je stanje na mladinskih akcijah tako žalostno,« meni veteran. »Ne znamo voditi, pa bi morali. Izboljšati bi morali pogoje v brigadah, drugače gledati na brigadirje: nekdanj je imel brigadir prednosti pri zaposlitvi, stanovanju, počitnikovanju. Če se na delovišču ni prav obnašal, je lahko

celo izgubil delo. Red in disciplina morata biti, čeprav današnji mladini nista preveč po meri. Danes mladi dvomijo, ali kaže imeti brigade ali ne. Tu ne sme biti dvoma, saj delo mladega človeka krepi duhovno in telesno. Vsega ne smemo gledati le skozi dinar. Toda mladina sama ne more nič spremeniti, če ne bo imela poleg besedne tudi dejanske podpore partije in drugih organizacij. Kako je mladina sama nemočna, nam kaže prav mladinsko prostovoljno delo v krizi.

D. Z. Žlebir

**NAROČITE GLAS!
ČE STE NAROČNIK,
PLAČATE MANJ ZA
MALI OGLAS.**

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj vas
seznanja

Vozniki, pazite na jesenske pasti

Na Gorenjskem je bilo lani sklenjenih 57.640 zavarovanj avtomobilske odgovornosti (AO), rešenih pa je bilo prek 4000 škodnih primerov

Jesen je razen posiljavajoče se zime oziroma bližajoče pomladi običajno najbolj nevarno obdobje za voznike motornih vozil. Še do nedavnega suhe ceste postanejo spolzke, vidljivost se zmanjša. Odkar imamo bencinske bone oziroma se gorivo vse bolj draži, pa je tudi vse več takih imenovanih nedeljskih šoferjev. Avtomobili so vedno dražji in podatki že kažejo, da se tako osebnost kot tovarna vozila na cesti vse bolj starajo. Težave so z rezervnimi deli in zadnje čase še posebno z gumami.

Vse to jeseni povečuje število nesreč in s tem tudi škod, ki jih terjajo naše ceste. V Zavarovalni skupnosti Triglav posvečajo precejšnjo pozornost preventivni dejavnosti tudi na tem področju. Sodelujejo s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in redno finančno sodelujejo pri posameznih akcijah kot so varno vožilo, varnostni pas, urejena cestna signalizacija.

Druga oblika dejavnosti pa je tako imenovano obvezno zavarovanje ali kot ga strokovno imenujejo zavarovanje avtomobilske odgovornosti (AO): To je zavarovanje, ki pokriva zahtevke

drugih udeležencev v prometu, ki jim je posameznik povzročil škodo oziroma zavarovanje odgovornosti za škodo (materialno in nematerialno) povzročeno drugim pri rabi motornega vozila. To zavarovanje se sklene vsako leto enkrat ob tehničnem pregledu oziroma registraciji vozila. Sklenitev tega zavarovanja je tudi pogoj za registracijo vozila.

Najnižje zavarovalne vsote iz naslova AO so določene z zakonom. Trenutno znaša višina, do katere pokriva zavarovalnica zahtevke v primeru nesreče za avtobuse in tovorna vozila 10 milijonov dinarjev, za osebna in ostala vozila pa 5 milijonov dinarjev. Vendar pa postajajo te zavarovalne vsote ob primerih, ko je v eni nesreči več ponesrečenih s težjimi posledicami, že prenizke.

Zato danes v Zavarovalni skupnosti Triglav že priporočajo vsem voznikom, da s simboličnim 10-odstotnim doplačilom za ustrezno premijo podvojijo najnižjo določeno zavarovalno vsoto oziroma kritje. Pred leti, ko je znašala najnižja zavarovalna vsota po zakonu še 2,5 milijona dinarjev, se je zgodila nesreča, ko je sopotnik ob nesreči padel iz avtomobila in ostal hrom. Zahte-

vek je takrat znašal 960 starih milijonov, zavarovalnica pa je izplačala zaradi nizko odmerjene zavarovalne vsote le eno četrtino. Skratka ob težkih nesrečah s hudimi posledicami so tudi sedanje najnižje zavarovalne vsote že pogosto prenizke.

Na Gorenjskem je bilo lani sklenjenih 57.640 zavarovanj AO, za katera so zavarovalnici plačali 103 milijone zavarovalnih premij. Rešenih škod pa je bilo prek 4000, za katere je Gorenjska območna skupnost Kranj izplačala 127 milijonov odškodnin.

Ob tem pa naj vas opozorimo, da odškodninskih zahtevkov pri nesreči ne morejo uveljaviti imetniki vozila, njegovi svojci oziroma tisti, ki jih je imetnik vozila v času nesreče preživljal. Da bi rešili ta problem, so v Zavarovalni skupnosti Triglav uvedli zavarovanje pod naslovom AO plus. S tem zavarovanjem so krite škode zaradi telesnih poškodb imetnika vozila in tistih oseb, ki jih on preživlja. Gre torej za odškodninsko zavarovanje, katerega dajatev ustreza celotni škodi telesno poškodovane osebe (bolezni, odškodnina za zmanjšanje življenjske sposobnosti). AO plus zavarovanje se sklene lahko ob sklenitvi osnovnega zavarovanja. Premija je trenutno določena za osebna vozila v višini 20 odstotkov od premije zavarovanja avtomobilske odgovornosti, pri čemer pa so upoštevali tudi popusti.

Lovski spor

Gams, pokaži osebno

Lovski družini Dovje-Mojstrana in Kranjska gora sta se takoj sprli, da je republiški inšpektorat začasno prepovedal lov lovskih revirjih obeh družin — Kranjskogorci bodo vztrajali, da se jim območje, ki ga upravljajo več kot tri desetletja, odvzame

Na pobočju Karavank, od Rateč do Stola, imata lovski družini Dovje-Mojstrana in Kranjska gora zanesljivo najlepša, bogata lovišča, z dovolj srnjadi, jelenjadi, košut, divjih petelinov, gamsov, ki se spet postavljajo na noge po kruti agoniji gamsjih garij.

Družini vestno skrbita za stalež, določata odstrel domačim in tujim lovcem, saj z lovskim turizmom dobrodošli dinar vračata v popravilo koč in v nogo revirjev. Obsojajo krivolovce, če jih popade nezakonita lovska strast in odpihnejo ali zastrele »kapitalnega« jlena. Naploh sta družbeno koristni lovski družini in po ničemer izjemni, če ne bi že nekaj let vodili srditi mejni spor. Sprta mejaša — Mojstrančani na eni strani in Kranjskogorci na drugi — hlastno trdita vsak svoje in sta stvar prignala že na vsa »pristojna« sodišča in lovske zveze, dokler jima ni zadnjič v njuni lastni občini republiški inšpektorat začasno prepovedal vsakršen lov v njunem lastnem lovišču.

»Raubšičarski« izvor spora

Meja med družinama, ki sta sovravno prekrizali puške, teče po levem bregu Save in nekdanje trase zgornjesavske železnice, ki so jo tako umno ukinili. Nato se v kanjonu Belce povzpne v Karavanke na Planje pod vrhom, na Suhi graben, na Sedliš, na Ovčina na avstrijski strani, kjer se odcepi. Tako od leta 1949 do leta 1980, ko so se Mojstrančani in Dovžani kar na lepem in kot strela z jasnega domislili, da sodi v njihov revir tudi območje iz Planja na Črni vrh.

»Kaj pa še!« so se strumno in trdozvo uprli kranjskogorski lovci in brž zaslutili, da so sosedje še vedno užaljeni zaradi krivične obsodbe pred leti. V bližini graničarske karavle na Belci, na meji kajpak, je gams podlegel pod krivolovsko puško. Kranjskogorci so ga polomili, ko so vihravo, ježno in prizadeto obtožili »raubšičarstva« kar svoje mejaše. Sledilo je ugotavljanje identičnosti storilcev na kraju samem, nakar se je dokazano ugotovilo, da tokrat nihče od sosedov ni v črni noči pihnil poginuli dokazni material — se pravi, gamsa v kanjonu Belce.

Kranjskogorci danes pravijo, da so se po pravici užaljenim mejašem najmanj trikrat opravičili in bi se še četrtič, samo da bi bil mir in da sosedje ne bi posegali po njihovem ozemlju, ki ga čuvajo odkar najstarejši lovci pomnijo in predstavljajo 60 hektarov mejnega trikotnika vrh Karavank.

Meja, zaznamovana s kredo in minijem

Ko je nedavno zborovala kranjskogorska družina, je avtoritativno zavrnila vsakršno kompromisno delitev ozemlja in s prepričljivimi nastopi terjala, da se sedanja naravna, vidna in zakonita meja ohrani. V vseh lovsko-gospodarskih načrtih, od ministrstva za kmetijstvo sem, velja taka delitev, veljavna in pravična. Posameznim loviščem so bila po vojni dodeljena nekdanja zakupna lovišča, ne glede na katastrske meje ali celo okrajne meje. Lovski zakon nedvoumno pravi, da morajo biti meje lovišč naravne, dobro vidne.

Po kanjonu Belce je meja res najbolj naravna. Lovska družina Dovje-Mojstrana pa terja nenaravno mejo, ker se ji zdi, da mora dobiti vse lovišče, ki sodi v njeno katastrsko občino Dovje. Dovžani in Mojstrančani želijo mejo tudi po

cesti, kar imajo Kranjskogorci skrajno neprimerno in nezakonito zahtevo, tudi nelovske, če hočejo. Cesta gre pozimi skozi zimsko nišča večine gamsov v Belci in govora, da bi pristali na neupravičeno zahtevo, da bi meja potekala po cesti.

Jeseniška občina na vsak način želi pomiriti lovski družini, saj zdaj dela tako gospodarska kot materialna škoda obeh družin. Predlagali so, da bi trikotnik razločili in vidno novo mejo označili stezo, kredo, minijem, da bi se poleg vse lepo videlo in vse lepelo. A Kranjskogorci so rešili odločni ne, kar »med drugim« meje kot je zdaj sploh ne morejo cestno lahko spodnese plaz in je tako primerna mejna označba za to krajinsko enolično Pokljuko tako lepo razgibano krajino kot v Karavankah pa ne.

Kranjskogorci si svojega lovskega ne pustijo vzeti, saj kataster res bil nikoli merilo, ampak le nekakšna zakupna lovišča. Mojstrančani in Dovžani pa kar naprej terjajo višje, ki naj bi jim pripadalo po tastru...

Lovski ruk po sodiščih

Za prepire ve gorenjska lovska zveza, republiško sodišče in pravita, naj meja ostane takakaj je. Na območnem in republiškem sodišču so dejali, da »urejanje« skih mej ni v pristojnosti lovske družin, ampak občine, ki daje višje v upravljanje.

Kranjskogorci pravijo, da občine lahko odloči, odvzeti pa ti ne ga zemljišča ne more. Hudi so matično občino tudi zato, ker iz nerazumljivega vzroka že leta kranjskogorski lovsko-gospodarski načrt v predalu. Spor je bil dramatične razsežnosti, poskušajo živci, zdaj gre najbrž samo za prestiž in prisilovčno gorenjsko trmo. Kranjskogorci so odposlali nadsveto delegatsko vprašanje, v katerem upravičeno dvomijo o pravičnem izidu, če zaklepa hov načrt v predal roka, ki je prostem času še tajnik lovske družine, ki si na vsak način hoče lastiti del njihovega ozemlja.

Jelenov ruk brez pr

V spornem trikotniku se lahko marsikaj upleni, zdaj ruka tam, nosni jelen, se sprehaja košuta letošnje jesen bo ruk in prsk karavanške divjadi minil brez lovske prič, lovskega užitka in konkretni koristi, kajti loviti ne sme nihče. Tihoto gorskega raja na meji, avstrijska divjad svobodno in brez razprtij prihaja na našo stran naša na njihovo, če se ji zaborsence, bodo motile le razne komje z metri in zemljevidi.

Če se komisije odločijo za kroin minij, bodo tod zavladaše še je lovske sovražnosti obeh mejšev. Že zdaj se lahko razvna prava bitka med družinama, če strelja ali ne strelja s ceste na drugo stran, kajti navsezadnje sta tudi cesta v Belco in sama Belce požvižgali na katastrofe in se speljati zdaj po dovškem zdaj kranjskogorskem katastru.

Navsezadnje bi morali gamsa tej meji opremiti še z osebnimi kaznicami in jih legitimirati vsajkrat, ko se pripodijo pred lovsko puško. V imenu miru in v izlozozemeljskim terjatvam dovške mojstranske vrste je očitno presneto važno, če si bil cel ali so z rogovi v revirju sosednje družine, ko so ti sprti mejaši upihni plemenito gamsovo dušo...

D. Sedeš

TUDI TO SE ZGODI

Sredi septembra je kolektiv Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske v prostorih Poslovno-prireditvenega centra Gorenjski sejem v Kranju proslavil 20-letnico delovne organizacije. Člane kolektiva je do polnoči zabaval ansambel Modrina.

Ko so se člani kolektiva KŽK že razšli in se je ura bližala drugi ponoči, je dežurni na prireditvenem prostoru zaman opozarjal »razpoložene« člane ansambla,

naj tudi oni odidejo. Tudi zanj veljalo, da prireditve traja do noči. Ker pa ansambel in njegova družina nista kazala, da bi kaj kmalu odpravili, je dežurni ob dveh ponoči nameraval positi luči in tako končati zabavo. Predstavniku ansambla pa očito ni bilo po volji in se je dežurnega grobo lotil. Sele izgrede je še čisto toliko streljal, da je pobrala šila in kopita in pri »pozabila«, da bi bilo ranjenemu nezvestnemu dežurnemu pomagati. Na srečo se je dežurni kmalu zbudil iz nezvesti in klical pomoč...

O požarni varnosti smo dobro poučeni

Vsak, kdor je že doživel večji požar in občutil pri tem svojo nemogočost, da je bolje preprečiti kot gasiti. Zato vsakega delavca, ki na novo pride v tovarno, dobro poučijo, kako mora ravnati, da ne bi prišlo do požara. Doma, v stanovanju pa je vsakomur še dosti več do tega, da bi svojo lastnino in življenje obvaroval pred ognjem in gigantsko škodo, do katere lahko pride.

Franc Polajnar, direktor Dimnikarskega podjetja iz Kranja.

»Tudi dimnikar je v veliki meri odgovoren za požarno varnost. Tudi redno čiščenje, v gospodinjstvih na mesec dni in v delovnih organizacijah, kjer kurilne naprave ves čas delujejo na dva tedna, je osnovna skrb za požarno varnost. Dimnikarji pa zlasti tedaj, ko je konec kurilne sezone, tudi preventivno delujejo. Temeljito pregledajo kurilne naprave vse od iztočnice do ustnja dimnika, odstranjujejo vse, kar bi utegnilo povzročiti samovžig, odgovorni so za odpravo pomanjkljivosti. Tedaj tudi generalno čistijo kotle v industriji, da lahko v njih brez časa brez nevarnosti znova zakurijo.«

Andrej Čarman, poklicni gasilec v Savi in Kranju.

»V tovarni smo dobro opremljeni zoper požar, saj imamo organi-

zirano službo za varstvo pred požari, v kateri deluje 12 gasilcev. Letos smo gasili nekaj začetnih požarov, ki niso povzročili večje gnotne škode. Pogasili so jih večinoma delavci z ročnimi gasilnimi aparati. Ko sem pred 10 leti v Savi začel s to dejavnostjo, je bilo na leto tudi 70 požarov. Zadnja leta se je veliko spremenilo v prid požarni varnosti, saj preventivno vzgojijo vsakega novega delavca, ki pride v tovarno. Tudi opremljenost smo boljše, saj imamo nevarna mesta še dodatno opremljena s signalnimi napravami, zlasti skladišča nevarnih snovi. Do požarov prihaja največ zaradi statične elektrike, večkrat pa se vname tudi v TOZD Umetno usnje, na tiskovalnem stroju. Tam imamo kar 9 samodejnih protipožarnih naprav, tako da je ogenj hitro zaduščen in da že čez kako uro stroj lahko spet steče.«

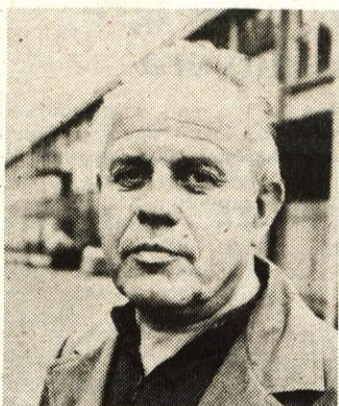

Jurij Fajdiga iz Dupelj.

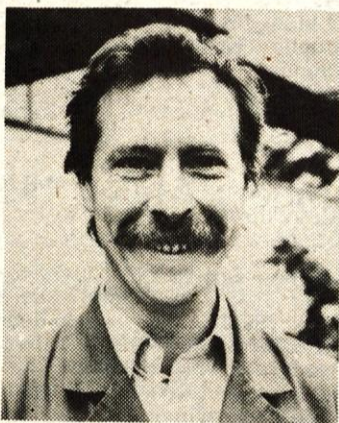
»K požarni varnosti veliko prispevajo tudi prostovoljna gasilska društva. Sem član gasilskega društva v Dupljah, kjer smo v krajevni skupnosti organizirali nakup gasilnega aparata. Ob letu prostovoljni gasilci hodijo pregledovat podstrešja in dimnike, če niso morebiti ugodna legla požarov. Moram reči, da so glede tega zelo temeljiti. Čeprav sem tudi sam gasilec, so mi ob tej priložnosti dobrega pregledali stanovanja.«

Štefan Aljančič iz Šenčurja:

»Če bi mi doma v hiši izbruhnil manjši požar, bi ga znal sam zadušiti. Za večjega bi poklical gasilce. Pred mnogimi leti sem tudi sam pomagal gasiti požar še v stari tovarni. Proti velikemu ognju je človek sam nemočen zato je treba storiti vse, da do njega ne pride. V tovarni so nas poučili o tem, kako moramo ravnati, če izbruhne ogenj. Tu sem tudi član

prostovoljnega gasilskega društva, tako da nisem povsem nevreden glede požarne varnosti.«

Jože Bregar iz Kranja:

»V Gorenjskem tisku imam dodatno zadolžitev tudi glede požarne varnosti. Slednjo zagotavljam z avtomatskimi javljalnimi napravami, s tem da delavci opravljajo izpite iz varstva pri delu, ki vsebujejo tudi požarno varnost, ter z občasnimi demonstracijami uporabe ročnih gasilnih aparatov. V vseh obratih prepovedujemo kajenje, v skladiščih vnetljivih snovi so opozorilni napis. Kadar pa nas ni v tovarni, mora varar opraviti nekaj obhodov in gledati, da ni kaj narobe. Pazimo tudi na to, da nimamo založenih hidrantov, čeprav je tiskarna zelo utesnjena in kupi papirja stojijo vsepovsod. Tako v tovarni. Doma v bloku pa imamo na stopniščih avtomatske gasilske aparate, ki morajo biti redno pregledani in dobro vzdrževani. Sicer pa v bloku k preprečevanju požara največ pripomore osveščenost.«

D. Z. Žlebir

Višje sodišče znižalo kazen

Kranj — Višje sodišče v Ljubljani je spremenilo sodbo prvostopenjskega temeljnega sodišča v Kranju, s katero je bil Friderik Lazar iz Kranja obsojen na dve leti in osem mesecev zapora zaradi kaznivga dejanja grabeža. Višje sodišče je kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil obsojen, opredelilo kot zlorabo položaja ali pravic odgovorne osebe ter mu izreklo kazen pol leta zapora. Odpravilo pa je tudi varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, dejavnosti ali dolžnosti, za kar se je izreklo prvostopenjsko sodišče. V ostalem pa je višje sodišče potrdilo sodbo temeljnega sodišča, s katero se tudi odvzame brnarica, ki je bila postavljena na Gorenjskem sejmu v Kranju, razen tega pa mora Friderik Lazar plačati tudi 40.000 din.

Ali znamo ravnati z gasilnimi aparati

Gasilska zveza Slovenije vsako leto pripravi mesec varstva pred požari. Letos se je odločila za oktober. Ponavadi se odvijajo v tem mesecu številne aktivnosti s ciljem seznanjati ljudi z nevarnostjo ognja, predvsem pa, kako ukrepati v primeru požara. S primernim znanjem smo lahko tudi sami kos ognju, seveda če se ni dosegel večjih razsežnosti. Zato je treba še posebej ta mesec nameniti večjo pozornost usposabljanju stanovalcev, da sami ukrepajo v primeru ognja in s tem preprečijo škodo ali celo hujše posledice.

V stanovanjskih blokih in v javnih zgradbah visijo ročni gasilni aparati za suho gašenje. Napolnjeni so s prahom in imajo označbo v obliki črke S, kar pomeni suho gašenje. Marsikdo od stanovalcev s tem aparatom ne zna rokovati. Zato bi bilo prav, če bi hišni sveti ob pomoči strokovnjaka prikazali način gašenja s tem aparatom!

I. Petrič

Za večjo prometno varnost Poslabšani vozniki pogoji

Megla se je začela pojavljati sicer že prejšnji mesec, toda s kolesarskim nastopom jeseni prihajajo še druge vremenske spremembe, ki vplivajo na pogoje vožnje: hladno vreme, deževje, krajši dan, mokro voznišče z listjem ali naplavinami, poledica in seveda tudi sneg. Izkušeni vozniki dobro vedo, da je treba ob takšnih pogojih vožnje malce zadržati nogo na pedalu za plin. Gume namreč na suhem voznišču prijemajo vse drugače kot pa na mokrem, zato je treba na to misliti, ko zjutraj sedamo v avtomobil. Bolj kot kdaj je treba zdaj pregledati zavore, ugotoviti, ali so gume še dobre, prav tako pa morajo biti brezhibne vse svetlobne naprave na avtomobilu. Če gremo na daljšo pot, je dobro preveriti delovanje brisalcev, po potrebi izrabljeno gume zamenjati. Prav tako je treba zamenjati hladilno tekočino v hladilniku, če je prestala dve sezoni, če pa še ni stara, je treba primerno količino le doliti. Po vsakem pranju avtomobila je treba izpihati ključavnico in jo po potrebi zavarovati s tekočino proti vlagi in zamrzovanju.

V zadnjih letih se je občutek za varnost pri avtomobilistih kar precej spremenil, saj ob slabi vidljivosti, megli, v dežju in zgodnjem mraku skoraj ni avtomobila, ki ne bi imel prižgane kratke luči. Redki so pozabljivi, med takimi, ki v takšnih razmerah vozijo le s parkirnimi lučmi, pa je še vedno največ tovrstnikov.

Recept za varno vožnjo v jesenskih mesecih je kaj enostaven: brezhibno vozilo in zmernejša vožnja, pa ne bo presenečen na cesti ali še kaj hujšega.

Mrak

NESREČE

UMRL V PREVRNJENEM LANDROVERJU

Jelendol — Na gozdni cesti nad planšarijo Šija nad Jelendolom se je v nedeljo, 30. septembra, zgodila huda prometna nesreča, v kateri je voznik izgubil življenje, dva sopotnika pa sta bila hudo ranjena.

Jože Blažič, star 34 let, doma iz Tržiča, je s terenskim landroverjem vozil po slabi gozdni poti. Nenadoma je s prednjim kolesom zadel ob štor, odbilo ga je v desno, kjer se je pod avtom odkrušil rob ceste. Avto se je prevrnil in se šele po kakih 50 metrih ustavil ob debeli smreki. Sopotniki so med prevračanjem popadali iz avtomobila, pri tem sta hujše telesne poškodbe utrpela Ivana in Pavel Perčič iz Pirnič, voznik pa je ostal v avtomobilu. Zaradi hudih ran je Blažič med prevozom v bolnišnico umrl.

USODNA VOŽNJA PO LEVI

Belca — 22-letni domačin Rudolf Janša je v četrtek, 27. septembra, vozil po levi strani ceste skozi Belco in trčil v nasproti vozečo avto nemške registracije. Tega je vozil 47-letni Fritz Albert Beck, ki je imel na avto pripet lažji priklopnik, na njem pa čoln. V silovitem čelnem trčenju, ki je Janševga fička vrglo s ceste v jarek, je bil mladi voznik tako hudo ranjen, da je na kraju nesreče umrl.

S sekiro nad soseda

Preddvor — V Preddvoru sta se v nedeljo, 30. septembra, sporekla soseda V. M. in Š. B. Prvi se je namreč skregal z ženo, ker jo je videl priti iz sosedovega stanovanja. V zakonski preprič se je vmešal še Š. B. Kmalu se je vnel pretep, v katerem je V. M. segel po sekiro in soseda udaril v levi del vratu. Ranjencu je uspelo priti do vratarne bližnjega obrata Jelovice, od koder je poklical rešilca in milico. V. M. pa je pobegnil v gozd.

V slabih dveh urah so ubežnika izsledili in ga priprli, ranjenca v kritičnem stanju pa odpeljali v ljubljanski Klinični center, kjer so mu z operativnim posegom rešili življenje.

Otrok utonil v Kokri

Preddvor — Turist na sprehodu je v soboto, 29. septembra, našel utoplenko. 8-letna Nataša Belgi iz Kočevja pri Kočevju, zdaj pa gojenka predporskega vzgojnovarstvenega zavoda, se je popoldne oddaljila od skupine otrok, ki so se igrali na domačem dvorišču. Proti večeru so deklico pogrešili in otroci z vzgojiteljem so jo šli iskat, vendar zaman. Mrtvo jo je našel šele naključni sprehajalec ob Kokri.

Avto zgorel med vožnjo

Na magistralni cesti med Radovljico in Podvinom se je v soboto, 29. septembra, nenadoma vžgala zadnja pnevmatika osebnega avtomobila avstrijske registracije, ki ga je vozil 33-letni Dragan Pejić iz Bosanske Gradiške, trenutno na začasnem delu v Avstriji. Ogenj je hipoma zajel vozilo. Potniki so k sreči še pravi čas izskočili, iz gorečega avtomobila pa so uspeli rešiti tudi nekaj prtljage in dokumentov.

DVAKRAT TEDENSKO PRI VAS — GORENJSKI POLTEDNIK GLAS

S SODIŠČA

Kava potovala mimo carinika

Jesenice — Na 4 leta in 10 mesecev zapora je bil pred temeljnimi sodiščem Kranj, enota Radovljica, obsojen Rudžija Adrovič z Jesenic zaradi kaznivga dejanja grabeža, jemanja podkupnine in pomoči pri nedovoljeni trgovini.

Adrovič je bil do nedavna carinik, zaposlen na mejnem prehodu Korensko sedlo. Med preiskavo je Adrovič priznal, da je omogočil tihoapljenje kave, medtem ko je na sodni obravnavi dejanje zanikal. Tožilec mu je namreč očital, da je od oktobra leta 1982 do februarja lani štirikrat dovolil Suadu Avdiću, staremu 33 let, in njegovim turškim pomočnikom, da so preko meje pretihotapili najmanj 1990 kg kave. Na ta način si je Avdič pridobil najmanj milijon novih din premoženjske koristi. Suad Avdič je bil sicer tudi obtoženec v tej zadevi, vendar je sedaj v Zah. Nemčiji, zato so za njim razpisali tiralico. Avdič je dvakrat dal carniku Adroviču podkupnino v znesku 80.000 din. Tudi sprejemanje podkupnine je Adrovič zanikal, denar naj bi mu Avdič le posodil. Z Avdičem sta se spoznala, ko je carinik po končani službi prisel v njegov avtomobil ter se z njim peljal do Jesenic.

Za vsa kazniva dejanja je sodišče izreklo Adroviču enotno kazen 4 leta in 10 mesecev zapora, plačati mora tudi denarno kazen v višini 80.000 din. Sodišče se je odločilo tudi za varnostni ukrep in mu prepovedalo opravljanje poklica carinika pet let po prestani kazni. Sodba še ni pravnomočna.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

KONEC VASOVANJA

Dekleta se lahko oddahnejo. Že teden ali dva je v priporu možakar, ki si je privoščil nenavadno nočno zabavo. Vasoval je kar nepovabljen. Splazil se je v sobo k dekletom, toda nasilen ni bil. Sedel je na posteljo spečega dekleta in čakal, da bi se zbudila. Znani so trije takšni poskusi vasovanja. Vsakič so seveda dekleta s kričanjem prebudile vasovalca. Obtožili so ga nedovoljenega vstopa v tuje stanovanje.

NAGAJAL STANOVALCEM

Da ne bi bilo na stopnišču pretihotapil in da ne bi stanovalci prezgodaj zaspali, je oni dan v nekem kranjskem stanovanjskem bloku na Cesti 1. avgusta poskrbel Alojz J. Razgrajal je po stopnišču, vplil in tolkel po vratih stanovanj. Ko so ga miličniki opozorili, ni kaj prida zaleglo. Komaj so odšli, je spet norel po stopnišču, zato so ga miličniki v drugi intervenciji povabili s seboj in mu dali prenočišče v prostoru za iztreznitev.

RAZGRAJALA V TRGOVINI

J. B. iz Tržiča in J. P. iz Trboja sta bila pijana že sredi popoldneva in v takem stanju sta v Poštni ulici v Kranju zavila v trgovino s tekstilom. Vendar nista kupovala, samo razmetavala sta oblačila in blago, razgrajala in še sploh zelo grdo vedla. Oba so pospremili miličniki v prostor za iztreznitev.

L. M.

Bolje preprečevati kot gasiti

Na srečo kakšnih katastrofalnih požarov v zadnjem času na Gorenjskem ne beležimo, vendar pa kljub temu število večjih in manjših požarov narašča — Oktober — mesec protipožarne varnosti — je priložnost, da v svojem okolju odpravimo pogoje, zaradi katerih lahko zagori

Prav gotovo bi komisija za požarno varnost v krajevni skupnosti mahoma v vsakem stanovanju ali stanovanjski hiši našla kakšno pomanjkljivost, zaradi katere lahko nastane požar. Navadno so podstrešja ali kletke skladišča za odpadni papir, stare obleke, nerabno pohištvo, skratka, ponekod kar ne znajo pospraviti stare šare. V kletah bi najbrže našla eno ali dve polni jeklenki plina, čeprav bi jih morali hraniti višje. Jeklenke po uporabi čez noč ne zapiramo; v stanovanju je morda shranjena posoda z vnetljivo tekočino ali pa jo je najti v garaži, kjer jo zlahka dosežejo tudi otroci, itd.

Tudi v delovnih organizacijah, kjer je na enem kraju nakopičena ogromna vrednost, zagotovilo za redno delo, glede požarne varnosti še ni vse idealno. Pri preventivnih pregledih je bilo tako lani kot letos najdeno kup nepravilnosti: neurejeni skladišni prostori, slabe strelododne naprave, hidranti na tovarniških dvoriščih založeni z materialom, založeni ali težje dosegljivi ročni gasilni aparati itd. Isto velja za električne omare. Vsak delavec še ni dovolj usposobljen za ravnanje z ročnim gasilnim aparatom.

Torej glede požarne varnosti še ni dovolj osveščenosti. Ni dovolj, da se ob mesecu požarne varnosti — to je enkrat na leto seznanimo z nevarnostmi ognja na predavanjih, kasneje pa ravnamo tako kot prej. Zato tu-

L. M.

Na mednarodnem atletskem mitingu, ki ga je na stadionu Stanka Mlakarja organiziral AK Triglav, je v metu kopja zmagal član Triglava Aleš Mencinger. — Foto: F. Perdan

Dvaindvajseti mednarodni atletski miting Kranj '84

Prijetno atletsko popoldne

KRANJ — Atleti kranjskega Triglava so v nedeljo popoldne že dvaindvajseti organizirali mednarodni atletski miting, ki je v teh jesenskih dneh popeljal kranjske športne popoldneve. Kljub temu, da je nastopilo nad osemdeset atletov in atletinj iz šestih slovenskih klubov ter Bora iz Trsta in KLC iz Celovca, si je to dokaj kvalitetno atletsko tekmovanje ogledalo tako malo gledalcev.

Vse kaže, da v Kranju ni zanimanje za kraljico športa, čeprav je pogojena še z dokaj dobrimi rezultati. V vseh moških in ženskih disciplinah, kljub poznemu terminu, so bili doseženi solidni rezultati, takšni kot se za tako stezo, kot je na stadionu Stanka Mlakarja, samo lahko pričakuje. Boljših se pač ne da. Pri tem moramo zapisati, da kranjski Triglav že vrsto let tesno sodeluje z zamejskimi atleti Trsta in Celovca.

Rezultati — moški — 100 m: 1. Heimbart (KLC) 10,7, 2. Bobič 11,6, 3. Ravnik (oba Triglav) 11,8; **400 m:** 1. Heimbart (KLC) 51,9, 2. Pivk (JLA) 55,1, 3. Kopač (Olimpija) 55,1; **1500 m:** Gorenšek (Olimpija) 4:12,9, 2. Hribšek 4:19,0, 3. Kreže (oba Rudar) 4:43,2; **daljava:** 1. Omersa 666, 2. Škraba 641, 3. Bobič (vsi Triglav) 631; **višina:** 1. Rejc (Triglav) 200, 2. Gasper (KLC) 190, 3. Hribernik (Triglav) 185; **kopje:** 1. Mencinger 63,18, 2. Kranjc 48,14, 3. Čulig (vsi Triglav) 47,52; **disk:** 1. Georg (KLC) 53,74, 2. Giorgio (Bor) 47,80, 3. D. Prezelj (Kladivar) 42,14; **mladinci — 1000 m:** 1. Oblak 2:41,7, 2. Rus (oba Triglav) 2:42,5, 3. Zajc (Olimpija) 2:43,4;

ženske — 100 m: 1. Lütter (KLC) 13,0, 2. Čop (Triglav) 13,1, 3. Kafer (KLC) 13,3; **800 m:** 1. Stare (Olimpija) 2:38,0, 2. Azman 2:43,8, 3. Mali (oba Triglav) 2:45,3; **daljava:** 1. Oitzinger 515, 2. Lütter (oba KLC) 479, 3. Čop (Triglav) 470; **višina:** 1. Rajgelj (Triglav) 160, 2. Ritzinger 155, 3. Gasper (oba KLC) 140; **disk:** 1. Tavčar (Bor) 44,30, 2. Lukašev (Olimpija) 34,16, 3. Simčič (Triglav) 33,96; **mladinke — 600 m:** 1. Starc (Olimpija) 1:39,3, 2. Peternejl 1:41,2, 3. I. Hafner (oba Triglav) 1:42,6.

-dh

Občinski jesenski kros Kranja

KRANJ — Atletski klub Triglav iz Kranja bo v petek, 5. oktobra, na Planini, za pokopališčem, organiziral letošnjega občinskega jesenskega krosa, ki je hkrati izbirni za sestavo kranjske reprezentance. Le-ta bo 22. oktobra nastopila na republiškem krosu Dela, ki bo v Litiji.

Na kranjskem občinskem krosu lahko startajo učenke in učenci osnovnih in srednjih šol usmerjenega izobraževanja, pripadniki telesnokulturnih in delovnih organizacij ter občani s stalnim prebivališčem v občini Kranj.

Vsi tekmovalci in tekmovalke bodo razdeljeni v osemnajst kategorij. Mlajši pionirke in pionirji, letnik 1972, mlajše pionirke in pionirji, letnik 1971, starejše pionirke in pionirji letnika 1970 in 1969 bodo imeli tisoč metrov dolgo progo. Mlajši mladinci letnika 1967—68 bodo tekli dva kilometra, medtem ko imajo mlajše mladinke letnik 1968 en kilometer. Starejši mladinci letnika 1965—66 bodo imeli tri, starejše mladinke letnika 1966—67 pa dva tisoč metrov. Člani letnika 1945—64 bodo imeli pet, članice letnika 1950—65 pa dva kilometra. Veterani A in B bodo imeli pet kilometrov dolgo prugo, veteranke dva, medtem ko bodo morali pripadniki JLA preteči tri kilometre.

Nasvidenje v petek, 5. oktobra, na Planini za pokopališčem ob 15. uri. Organizator bo prijave sprejemal še uro pred startom na startnem mestu.

-dh

Prireditve ob prazniku

Godešič — Športno društvo Kondor z Godešiča bo ob prazniku krajevne skupnosti pripravilo več športnih prireditvev. 9. in 10. oktobra bo tradicionalni namiznoteniški turnir za mladince, 13. oktobra pohod na Osolnik, dan kasneje pa turnir v malem nogometu, na katerem bo nastopilo osem ekip.

J. Starman

Solidna sezona kranjskih vaterpolistov

KRANJ — Pred dobrimi tremi tedni se je z mladinskim finalom v Kotoru končala letošnja letna vaterpolska sezona. Od slovenskih predstavnikov v državnih tekmovanjih se je Triglav iz Kranja dobro odrezal in s tem ponovno dokazal, da je najboljši slovenski vaterpolski klub. Pionirji, kadeti, mladinci in člani so solidno zaključili letošnjo sezono.

Pionirji, kadeti in mladinci so republiški in pokalni prvaki. Vsa tri moštva so tudi v državi na visokih mestih, v Sloveniji pa sploh nimajo resnih konkurentov. Čeprav so bili pionirji na državnem prvenstvu tretji, vseeno lahko zapišemo, da so druga najboljša vrsta v državi. Le okoliščine so jim odščitile drugo mesto. Enako lahko zapišemo tudi za kadete, ki so tudi tretje najboljšo moštvo v državi. Mladinci so bili sedmi in tudi to je uspeh. Če vemo, kakšne pogoje za delo imajo vaterpolisti v Kranju, potem lahko trdimo, da so vsa tri moštva ponovno dokazala, da sodijo v jugoslovanski vrh pionirskega, kadetskega in mladinskega vaterpola. Delo trenerja Rada Čermelja, ki vodi pionirje in kadete, in Toma Baldermana, ki ima na skrbi mladince in člane, je dobro zastavljeno.

Člansko moštvo je bilo v tekmovanju druge zvezne lige precej pomlajeno, saj so od stare garde ostali samo Kuhar, brata Malavašič in Jerman. Ostali igralci so še vedno mladinci. V drugi ligi so triglavani zasedli drugo mesto, za zmagovalcem Biogradom. Toda med prvenstvom se je pokazalo, da člansko moštvo Triglava lahko računa tudi na prvo mesto. V prvem delu prvenstva so zaigrali odlično, saj so zmagovali na gostovanjih in doma. Finitis pa je pokazal nekaj slabosti. V domačem bazenu so izgubili dve točki, ki sta jih prikrajšali za prvo mesto. V Kranju so namreč igrali neodločeno s Koprom in Biogradom. Toda to ni tragično, saj je to mlado moštvo z lepo bodočnostjo, le trdo bo treba delati.

V sklopu teh tekmovanj in državnih prvenstev je bilo tudi člansko republiško prvenstvo turnirskega sistema. Za republiškega prvaka so se tokrat na treh turnirjih borili vaterpolisti Kamnika, Renč, Žusterne, iz Kopr, Neptuna iz Celja, Vodovodnega stolpa, Kokre (oba Kranj), zunaj konkurence pa je igral tudi Triglav II. Na vseh turnirjih so moštva pokazala dobro znanje. Republiški prvaki so postali igralci SD Kokra iz Kranja. V tem moštvu je nekaj odličnih in prekaljenih bivših igralcev Triglava in zato ni naključje, da so osvojili prvo mesto. Na drugem mestu so tokrat pristi »veterani« Vodovodnega stolpa, tretji pa so Kamničani. Prav Kamničani so presenečenje te slovenske lige in vse kaže, da je vaterpolo v Kamniku spet zaživel.

D. Humer

ROKOMET

Uspešne igre Preddvora

Kranj — V 2. kolu druge moške republiške rokometne lige je trziški Peko na domačem igrišču izgubil z ekipo Prul, rokometši Preddvora pa so dosegli drugo zaporedno zmago. Po dveh kolih sta v vodstvu Preddvor in Donit s štirimi točkami, peti je Peko s dvema, osma Žabnica brez točke in s tekmo manj ter desete Križe, ki so še prav tako brez točke. V enakem ženskem tekmovanju so igralke Preddvora v gorenjskem derbiju odpravile Tržičanke, Dupljanke pa so doma ugnale metliško Beti. Po dveh kolih so na vrhu prvenstvene tabele tri ekipe — Olimpij, Preddvor in Duplje s po štirimi točkami. Peko je še brez točke.

Izidi 2. kola — **moški:** Peko : Prule 23:24 (10:11), Žabnica : Kolinska Slovan 20:21 (9:10), Preddvor : Riko 34:10 (13:6), Grosuplje : Križe 25:11 (13:5); **ženske:** — Preddvor : Peko 22:15 (9:6), Duplje : Beti 21:17 (12:10).

J. Kuhar

Rokomet

Duplje : Alples 19:36 (8:20)

Duplje — Igrišče TVD Partizan, gledalcev 150, sodnika Dolanc (Kranj) in Svolsak (Škofja Loka) — zelo dobra.

DUPLJE: Rautar, Čeferin 1, Orehar 1, Planinšek, Kolar 5, Drinovec 2, Bajrovič, Kastelic 4, Hvatat 1, Gradišar 5, Jeruc, Jakupovič.

ALPLES: Šolar, Bašič S. 8, Mlakar 4, Šmid 7, Demšar 2, Kacin 3, Lušina I. 5, Lušina J. 4, Lotrič, Pavlič 3, Rihtaršič, Bašič T.

V finalnem srečanju ženskih ekip za pokal mladosti na področju Gorenjske sta ekipi nastopili v najmočnejših postavah. Zaslužno so zmagale gostje, ki so se uvrstile med 16 najboljših ekip v Sloveniji.

J. Kuhar

GORENJCJI V LIGAŠKIH TEKMOVANJH

NOGOMET — Republiški nogometni ligaš Triglav je na stadionu Stanka Mlakarja z gosti iz Ljubljane iztržil samo točko. Domačini so bili boljši v prvem delu igre, Slovanovci pa so izenačujoči zadetek dosegli iz hitrega protinapada. V preostalih srečanjih je Mura dosegla prvo zmago, Izola je spet izgubila na domačem igrišču, medtem ko je trboveljski Rudar pripriljivo dobil v Smartnem.

Izidi — Triglav : Slovan 1:1 (1:0), Vožila : Brežice 2:0 (1:0), Mura : Ilirija 2:0 (1:0), Izola : Kovina 0:1 (0:0), Šmartno : Rudar (Trbovlje), Železničar : Koper 0:0, Kladivar : Rudar (Titovo Velenje) neodigrano, kjer ni bilo delegiranega sodnika.

V naslednjem kolu Kranjčani gostujejo v Trbovljah.

ROKOMET — Rokometši Jelovice, ki nastopajo v republiški moški ligi, so tokrat v četrtem kolu gostovali v Krškem. Domači so bili boljši vso tekmo in zaslužno so osvojili novi točki. V ženski republiški ligi je bilo srečanje Šmartno : Alples preloženo in to zaostalo srečanje bo jutri.

Izid — Krško : Jelovica 26:19 (13:8). Para prihodnjega kola: Jelovica : Ormož, Alples : Fužinar.

HOKEJ NA LEDU — Na Jesenicah je bila prijateljska tekma med Kranjsko goro in članom druge zvezne avstrijske hokejske lige Rotschitzen. Kranjskogorci so bili boljši in so brez težav premagali goste.

Izid — Kranjska gora : Rotschitzer 9:3 (1:2, 6:1, 2:0).

NAMIZNI TENIS — V domu TVD Partizan Strazišče je bil prvi krog turnirja v I. B moški republiški ligi-zahod. Prvo mesto so osvojili igralci Dolenjske in se skupaj z Jeseničani in Izolo ter Piranom uvrstili v prvo A slovensko ligo.

Izidi — Sava : Piran 2:5, Jesenice : Novo mesto 2:5, Jesenice : Semedela 5:2, Kobarid : Jesenice 1:5, Izola : Sava

Milovanovičev memorial

Vrhnika — Partizan Slovenije prireja v sodelovanju s Planinsko zvezo in Zvezo tabornikov Slovenije, JLA, in Zvezo telesnokulturnih organizacij Vrhniko orientacijsko tekmovanje v spomin na prvega sekretarja SKOJ Dragoljuba Milovanoviča. Prireditve bo v soboto, 6. oktobra, na Vrhniki. Petčlanske ekipe, ki se morajo ob 8. zbrati v športnem parku Partizana na Vrhniki, bodo razdeljene v sedem tekmovalnih skupin: pionirji in pionirke do 13. leta starosti, mladinci in mladinke od 14. do 18. leta, člani in članice, starejši od 19 let, ter pripadniki enot JLA, teritorialne obrambe, milice in občinskih reprezentanc. Prijave z vplačilom 200 dinarjev za ekipo sprejema ZTKO Vrhnika (Dom Partizana) do ponedeljka, 1. oktobra.

Istega dne bo na Vrhniki tudi rekreacijsko-orientacijski pohod za občane. Start bo ob 9. uri v športnem parku Partizana na Vrhniki. Od tod bo 12 kilometrov dolga gozdna in poljska pot vodila udeležence do Sv. Trojice, Betajrove, razglednega stolpa in po želji še do Ulovke ter zatem nazaj na Vrhniko. Hoje je za približno dve uri. Organizator sprejema prijave na prireditvenem prostoru do začetka pohoda. Vsi udeleženci bodo prejeli značko.

Zanimiva košarka v Kranju — V dvorani na Planini je košarkarski klub Triglav iz Kranja organiziral že tradicionalni košarkarski turnir, na katerem so poleg domačinov nastopili še ljubljanski B ligaš Olimpija in drugoligaš TIMA iz Maribora. V zanimivih in kvalitetnih srečanjih je prepričljivo zmagala Smelt Olimpija, ki je premagala tudi nasprotnika. V srečanju Smelt Olimpija : Triglav sta za Triglavo stopila dva igralca Smelt Olimpije. V prvem delu je za Triglav igral Kompara, v drugem pa Kotnik. Vsa tri srečanja so dobro sodili kranjski sodnik Štrukelj, Hafner in Kovačič.

Izidi — Smelt Olimpija : TIMA 123:93 (65:61), Triglav : TIMA (45:49), Smelt Olimpija : Triglav 91:111 (49:55). Vrstni red: 1. Smelt Olimpija, 2. TIMA (Maribor), 3. Triglav (Kranj). (-dh) — Foto: F. Perdan

5:3, Jesenice : Piran 5:3, Sava : mesto 2:5, Izola : Jesenice 5:2, Semedela : Sava 2:5.

Vrstni red — 1. Dolenjska — mesto 12, 2. Obala-Izola 10, 3. Goriška-Jesenice 8, 4. Obala-Piran 6, 5. Goriška-Sava 4, 6. Obala-Semedela 3, 7. Goriška-Kobarid 0, Notranjska 0, tec ni nastopila.

Šesti tradicionalni zimski turnir v malem nogometu

KRANJ — Organizacijski odbor šestega tradicionalnega turnirja v malem nogometu se že pripravlja na ta turnir, ki bo novembra dvorani na Planini. Na lansko nastopilo devetinosemdeset ekip iz Ljubljane, Jesenice, Bleda in Kranja. V A skupini so bili zmagovalci Lira iz Ljubljane, v skupini B pa prvo mesto osvojili nogometaši iz 50 iz Kranja.

Organizatorji so prepričani, da na tem šestem turnirju nastopijo več ekip. Prijave bodo zbirali od 25. oktobra do 12. ure na naslovu ZTKO Kranj, Staneta Žagarja 1. Članarina za nastop je 1300 dinarjev in jo je treba plačati ob prijavi pa na ZR račun številke 51500-678-82913.

Zbiranje podatkov o borbih — športnikih

Radovljica — Na septembru posvetu predsednikov vseh dvajsetih krajevnih organizacij zveze bivših Radovljčancev so se med drugim govorili tudi o zbiranju podatkov padle borbe — nekdanje športne organizacijah uspeši sestaviti, je nutno ugotovljeno, da je med našo noosvobodilno borbo v radovljici občini padlo nad 80 borcev — tnikov. Ti so v večini bili člani S. la. Med njimi je bilo nekaj vrhskih telovadcev in smučarjev. M. grafijo o njih bo napisal Miloš tar-Ružo.

Slovita poljska atletinja v Kranju

S spoštovanjem, Irena!

Irena Szewinska. Njeno ime izgovarjajo v športnih krogih s spoštovanjem. Preprosta Poljakinja, mati dveh sinov, iz okolice Varšave, je polni dve desetletji kraljevala po atletskih stazah. Sodelovala je na petih olimpijskih igrah in ponaša se z boro odličij kot le malokateri športnik na svetu. V Tokiu, pred dvajsetimi leti, je došla zlato kolajno kot članica zmagovite poljske štafete ter dve srebrni — za skok v daljino in za tek na 200 metrov. V Mehiki štiri leta kasneje je bila najhitrejša v teku na 200 metrov in tretja na polovico krajši progi. V Münchnu si je okrog vrata obesila bronasto kolajno za tek na 200 metrov. V Montrealu je ponovno stopila na zmagovalno stopnico, tokrat za tek na 400 metrov. Le z moskovskih iger se je vrnila brez odličja, takrat že trdno odločena, da sklene športno kariero. Enajstkrat je popravila svetovni rekord v tekaških disciplinah. Na štirih evropskih prvenstvih je osvojila deset kolajn — pet zlatih, eno srebrno in štiri bronaste. Še bi lahko naštevali njene uspehe. Tudi pri nas je tekmovala, v Mariboru in Beogradu, zdaj pa se mudi v

Kranju kot članica mednarodne žirije na 10. festivalu športnih in turističnih filmov.

Irena, tek na olimpijskih igrah v Moskvi je bil vaš zadnji nastop. Potem o vas skorajda nismo slišali.

»Leto zatem sem spet postala mati, rodil se mi je drugi sin in po poljskih navadah sem dobila pravico do triletnega poročniškega dopusta. V tem času nisem pozabila na šport; vključila sem se v delo poljskega olimpijskega komiteja in njegovega odbora za atletiko, katerega glavna naloga je vzdrževati stike s športnimi klubi v domovini in s poljskimi športniki, ki živijo v tujini. Za vse ostalo je pri nas odgovorno ministrstvo za šport.«

Povrnimo se k začetku vaše športne poti. Kdaj ste se odločili za kraljico športov?

»Ko sem bila otrok, nisem niti razmišljala o tem, da bi bila kdaj športnica. Bolj kot atletika ali katera druga športna panoga so me zanimala knjige. Veliko popoldnevo sem presedela ob branju. Morda se je moj talent za atletiko kazal v tem, da nisem znala tako lepo hoditi kot ostala dekleta. Okorna je bila moja hoja in bolj podobna teku in skakanju. Spominjam se teka v osmem razredu pri uri telovadbe. Na 60 metrov sem bila veliko hitrejša od drugih deklet in dosegla sem čas, ki se je tudi mojemu učitelju telovadbe zdel neverjeten. Ko sem ga vprašala za rezultat, je iz previdnosti odvrnil, da se mu je pokvarila stoparica. Na medšolskem tekmovanju, kjer sem zlahka zmagala v teku na 60 metrov in v skoku v višino, me je opazil nekdanji poljski metalec kopja in trener varšavskega kluba Polonia Jan Kopito, ki me je navdušil za redno vadbo. Potem se je začelo — treningi, tekmovalna ...«

V svetu vas ne cenijo le po odličnih atletskih dosežkih, temveč še po nečem drugem. Potem ko ste 1970. leta postali mati, ste se kot ena redkih športnic na svetu vrnili na tekmovališča — pa ne samo to, celo med najboljše na svetu.

»Večina športnic odlašajo materinstvo na čas, ko prenehajo s tekmovanjem. Menim, da je bolje prej poskrbeti za naraščaj. Po devetih letih nenehnih tekmovanj in treningov sem bila namreč telesno in duševno utrujena, začela sem celo dvomiti o

lastnih sposobnostih in dosedanjih uspehih. Tokrat, leta 1969, sem si zaželela otroka. Februar naslednjega leta je privedel na svet, julija sem lažje trenirala, avgusta prvič tekmovala, prvo sezono pa sem bila spet v odlični formi. Ni lo lahko, to moram priznati. Toda počutila sem se kot prerajena, polna volje do treningov in tekmovanj. Kot bi bila spet na začetku športne kariere.«

Dobro poznate razmere v športu in se poslužite v atletiki. Se vam ne zdi, da so politika in medicina pokvarili šport.

»Posledice vmešavanja politike v šport so že v neenostnosti mednarodnega olimpijskega gibanja. Kar zadeva denar: športniki morajo doseganje vrhunskih rezultatov veliko trenirati in trdo delati, zato je razumljivo, da svoje napore vse pogostejše pogojujejo z denarjem. Medtem je koristna, dokler svetuje in pomaga športnikom, nasprotujem pa kakršnekoli jemanju poživil. Poostri bi morali doping kontrole.«

Ste spremljali atletska tekmovanja na letnih olimpijskih igrah?

»Na Poljskem smo videli le skope posnetke. Lani sem bila v Los Angelesu, opazovala sem kako se pripravljajo na veliki športni dogodek. Verjamem, da so bila tekmovanja kljub okoliščinam zelo zanimiva. Iskreno pa obžalujem, da vsi športniki niso mogli sodelovati na igrah. Žal je tudi tokrat politika prevladala nad športom.«

C. Zaplotnik

Na podlagi 79. čl. Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS št. 3/81), 6. in 58. čl. Druženega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje družbeno ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (Ur. l. SRS št. 15/81) na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981-1985, 4. in 5. čl. Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz sredstev vzajemnosti v občini Škofja Loka ter sklepa 9. seje zbora uporabnikov z dne 26. oktobra 1984 objavlja Samoupravna stanovanjska skupnost Škofja Loka

RAZPIS

za podelitev posojil delavcem in družbeno pravnim osebam iz združenih sredstev vzajemnosti

I. SPLOŠNI RAZPISNI POGOJI

1. Razpisa se lahko udeležijo organizacije in njihovi delavci, katerih temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti združujejo sredstva za vzajemnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Škofja Loka in imajo sedež v občini Škofja Loka, ne glede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote ali stalno bivališče njihovi delavci, in sicer v skladu s 6. čl. pravilnika.

Posojila so razpisana iz združenih sredstev vzajemnosti, ki jih podpisnice samoupravnega sporazuma združujejo v LB TBG PE za stanovanjsko komunalno gospodarstvo - območja Škofja Loka.

2. Razpisna vrednost posojil upošteva oceno razpoložljivih sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve od 1/7-1984 do 30/6-1985 in znaša 104.000.000,- din (z besedo: stoštiri milijone dinarjev).

RAZPISNA VSOTA PO POSAMEZNIH NAMENIH JE SLEDEČA:

A. Za kreditiranje nakupa stanovanj v stanovanjskih blokih	40.000.000,- din
B. Za kreditiranje družbeno usmerjene individualne stanovanjske graditve	25.000.000,- din
C. Za kreditiranje ostale individualne stanovanjske gradnje, prenova stanovanj in stanovanjskih hiš	39.000.000,- din

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJIL

1. Na razpisu za posojila iz združenih sredstev lahko sodelujejo:

1.1. Organizacije združenega dela in delovne skupnosti (v nadaljevanju organizacije), ki imajo sedež na območju občine Škofja Loka in so podpisale Samoupravni sporazum o temeljih plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-1985, ne glede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote, ki:

- združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu,
- začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v sklad skupne porabe za načrtovani obseg stanovanjske graditve in združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu,
- niso sposobne združevati sredstva vzajemnosti in jim pristojni organ stanovanjske skupnosti začasno deloma ali v celoti odloži obveznost plačila obračunane primarne vzajemnosti v skladu s pogoji in merili, ki so določeni v samoupravnem sporazumu o temeljih plana stanovanjske skupnosti.

1.2. Delavci, zaposleni v organizacijah iz točke 1.1., ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti,

1.3. Kmetje kooperanti in združeni kmetje, ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti in združujejo delo in sredstva v kmetijskih zadrugah in drugih oblikah združevanja kmetov, ki so družbeno-pravne osebe, če združujejo sredstva vzajemnosti,
1.4. Delovni ljudje, ki samostojno z osebnim delom opravljajo dejavnost s sredstvi v lasti občanov in združujejo sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti in pri njih zaposleni delavci, ki varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti,

1.5. Delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniško ali drugo dejavnost in združujejo sredstva vzajemnosti v Samoupravni stanovanjski skupnosti pod pogojem, da varčujejo pri banki za stanovanjsko posojilo najmanj dve leti,

1.6. Borci NOV, upokojenci in invalidi, ki imajo stalno bivališče na območju občine Škofja Loka.

2. Osnova za izračun višine posojila je pri nakupu zadnja cena po dokumentaciji, pri graditvi in prenovi pa cena 42.000 din za m² stanovanjske površine za obdelane vloge v letu 1984, za obdelane vloge v letu 1985 pa velja cena, ki jo bo določila skupščina SSS Škofja Loka.

3. Za vloge, ki se bodo sprejemale po tem razpisu v letu 1984, se upošteva povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca v SRS za 7 mesecev v letu 1984 in znaša 24.171,- din.

Za vloge, ki se bodo sprejemale po tem razpisu v letu 1985, se upošteva povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca v SRS za leto 1984, ki bo objavljen v Ur. listu SRS.

4. Obrestna mera za posojila iz sredstev vzajemnosti je 5 % letno.

5. Organizacije vračajo posojila v polletnih anuitetah, delavci pa v mesečnih anuitetah.

6. Posojila za gradnjo stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene faze oz. pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjeno pogodbo za dobavo montažnega dela hiše s proizvajalcem (skladno z gradbenim dovoljenjem).

Če je delavec že lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše, dobi posojilo le za razliko v kv. m do standarda stanovanjske površine za njegovo družino.

Pri prenovi se mora prosilec izkazati, da je opravil vrednostno najmanj 50 % del po predračunu, izdelanem od gradbenega strokovnjaka.

7. Če je bilo delavcu že odobreno posojilo iz sredstev vzajemnosti pri SSS Škofja Loka, se pri predlogu za odobritev posojila upošteva revalorizirana vrednost že odobrenih posojil, ki jo dobimo na osnovi objavljenih indeksov splošnega združenja gradbeništva in IGM Slovenije.

8. Glede dokumentacije, tehničnega poslovanja in drugih določil, ki niso navedeni v razpisu, veljajo določila pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti, združenih v Samoupravni stanovanjski skupnosti Škofja Loka.

III. KREDITIRANJE GRADITVE, NAKUPA IN PRENOVE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ V DRUŽBENI LASTI

1. Posojila iz združenih sredstev vzajemnosti dobijo organizacije za graditev, nakup in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lasti, če poleg pogojev iz poglavja 1.1. izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- da so prejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,

- da bodo delavcem dodeljevale standardna stanovanja po merilih Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka,

- da gradijo ali kupujejo stanovanja in so vključeni v program stanovanjske graditve Samoupravne stanovanjske skupnosti. V primeru, da razpoložljiva sredstva in ostali pogoji dopuščajo, se lahko odobri posojilo tudi organizaciji, ki ne izpolnjuje tega pogoja,

- da jim posojilo po tem pravilniku skupaj z drugimi sredstvi omogoča zaključevanja finančne konstrukcije za graditev, nakup in prenavo načrtovanega števila stanovanjskih enot,

- da predložijo sprejet sanacijski program, če poslujejo z izgubo.

Višina posojila, ki ga lahko dobi organizacija iz sredstev vzajemnosti za nakup ali graditev stanovanj oz. za soinvestorstvo izven območja Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka, je odvisna od razmerja med povprečnim mesečnim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SRS po zadnji objavi in povprečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v organizaciji za isto obdobje, in sicer:

Povprečni OD	Višina posojila v % od vrednosti iz dokumenta, predl. ob razpisu	Doba vračanja največ
do 100 %	največ 50 %	10 let
od 101 % - 120 %	največ 40 %	8 let
nad 120 %	največ 30 %	6 let

Za organizacije s področja šolstva, zdravstva, otroškega varstva, socialnega skrbstva in kulture je višina posojila lahko višja za 10 poenov.

IV. KREDITIRANJE GRADITVE, NAKUPA IN PRENOVE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ V ZASEBNI LASTI

Delavci lahko dobijo posojilo za nakup, graditev in prenavo stanovanj in stanovanjskih hiš če:

- so že izpolnili najmanj dveletno varčevanje za stanovanjsko posojilo,

- dobijo soglasje organizacije, ki združuje sredstva vzajemnosti, da lahko dobijo posojilo po tem razpisu,

- niso sami ali njihovi družinski člani, ki rešujejo stanovanjski problem, lastniki vseljivega primerne stanovanja, stanovanjske hiše, počitniške hiše, ki presega 50 m² uporabne tlorisne površine,

- porabijo kupnino prodane lastne stanovanjske enote za nakup ali graditev stanovanja ali stanovanjske hiše, za katero prosijo posojilo,

- pri nakupu stanovanja ali stanovanjske hiše z lastnimi sredstvi in vsemi posojili zaključujejo finančno konstrukcijo,

- predložijo predpogodbo, kupoprodajno pogodbo ali soinvestitorsko pogodbo,

- predložijo gradbeno dovoljenje oz. dokazila o priglasitvi del z opisom del in predračun.

Višina posojila, ki ga delavec lahko dobi za graditev, nakup in prenavo, je odvisna od:

- razmerja med višino povprečnega mesečnega dohodka na člana njegove družine za zadnje tri mesece v primerjavi z zadnjim znanim povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SR Sloveniji,

- od višine posojila, do katerega je delavec upravičen ali ga je dobil pri banki na podlagi namenskega varčevanja za nakup stanovanja ali stanovanjske hiše, ki je predmet kreditiranja do zadnjega dne razpisa.

Delavec dobi posojilo po naslednji lestvici:

Povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SRS po zadnji objavi	Posojilo, izraženo z odstotki od maksimalne vsote vseh posojil
do 100 %	največ 40 %
od 101 % - 120 %	največ 30 %
nad 120 %	največ 20 %

Delavec lahko dobi posojilo po prejšnji lestvici pod pogojem, če znaša posojilo banke na podlagi njegovega namenskega varčevanja:

Pri povprečnem mesečnem dohodku na člana družine	Od zneska posojila vzajemnosti
do 100 %	20 %
od 101 % - 120 %	40 %
nad 120 %	60 %

Delavcu, ki ne doseže navedenega odstotka posojila na podlagi namenskega varčevanja, se višina posojila izračuna tako, da se znesek posojila na podlagi namenskega varčevanja pomnoži s faktorjem po naslednji lestvici:

Povprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v SRS po zadnji objavi

do 100 %	5
od 101 % - 120 %	2,5
nad 120 %	1,6

Za posojila iz namenskega varčevanja se štejejo pridobljena posojila na podlagi:

- Pogodbe o namenskem varčevanju občana,
- Pogodbe o predhodnem varčevanju občana za vezavo sredstev. Posojilo se obračuna po lestvici za namensko varčevanje pravilnika banke.

Vsota vseh posojil delavca za isto stanovanjsko enoto lahko znaša pri:

- nakupu etažnega ter zadružnega etažnega stanovanja 80 %,
- zadružni stanovanjski graditvi 75 %,
- graditvi stanovanjske hiše v zasebni lasti izven zadružne stanovanjske graditve 60 %
- prenovi 80 %.

od dokumentirane cene, upošteva dejansko stanovanjsko površino oz. največ 90 m².

Delavec lahko dobi posojilo za nakup stanovanja, ki je v planu stanovanjske gradnje pri Samoupravni stanovanjski skupnosti.

Prednost pri pridobitvi posojila ima delavec, ki:

- je sam ali njegova družina v težavnem zdravstvenem stanju,

- kupuje stanovanje, vseljivo v krajšem roku,

- ima slabe stanovanjske razmere (prebiva v stanovanju nad V. kategorijo),

- je začasno nosilec stanovanjske pravice na stanovanju, ki ga je dobil v okviru družbene pomoči kot mlada družina in ga mora v petih letih izprazniti.

Za izračun mesečnega povprečnega dohodka na člana družine se upošteva mesečne dohodke vseh družinskih članov v zadnjih treh mesecih. Višina dohodka družinskih članov se ugotavlja na podlagi predloženih potrdil.

Za člane družine se štejejo: prosilec, zakonec, otroci, posvojenci, starši prosilca in njegovega zakonca, oseba, ki jo je prosilec po zakonu dolžan vzdrževati, in oseba, ki najmanj dve leti živi s prosilcem v ekonomski skupnosti.

Doba vračanja posojil v zasebni lasti je za posamezne namene sledeča:

Za namen	Doba vračanja posojila za izračun mesečne anuitete prvih pet let	Dejanska odplačilna doba vračanja posojila
- nakup stanovanj in stanovanjskih hiš	20 let	16 let, 9 mesecev
- graditev stanovanjskih hiš	15 let	13 let, 3 mesece
- prenova stanovanj in stanovanjskih hiš	10 let	9 let, 5 mesecev

Delavci vračajo posojilo v mesečnih anuitetah, ki je prvih pet let odplačila nižja, po petih letih se mesečna anuiteta poveča za 12,5 %, po desetih letih pa še za 12,5 % prve mesečne anuitete.

Seštevek mesečnih anuitet vseh posojil za isto stanovanjsko enoto ne more biti nižji od mesečne stanarine, ki bi jo delavec plačal za to stanovanjsko enoto po predpisih o stanarinah.

Mesečna anuiteta za posamezno posojilo ne more biti nižja od 500,- din.

V. KONČNE DOLOČBE

Razpis za posojila iz sredstev vzajemnosti traja od 2/10-1984 do 31/3-1985. Vloge za kreditiranje nakupa stanovanj v stanovanjskih blokih in vloge za kreditiranje neusmerjene individualne gradnje, prenove stanovanj in stanovanjskih hiš sprejema Ljubljanska banka TBG PE za stanovanjsko-komunalno gospodarstvo - območja Škofja Loka od 2/10-1984 do 2/11-1984, in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in v sredo od 8. do 16. ure, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Vloge za kreditiranje družbeno usmerjene individualne gradnje sprejema Ljubljanska banka, TBG PE za stanovanjsko-komunalno gospodarstvo območja Škofja Loka od 1/3-1985 do 31/3-1985, in sicer v ponedeljkih in petkih od 8. do 12. ure in v sredo od 8. do 16. ure, kjer lahko dobite podrobnejše informacije in obrazce za prijavo na razpis.

Odbor za graditev, planiranje in razvoj družbeno ekonomskih odnosov pri Samoupravni stanovanjski skupnosti rešuje vloge za posojila, objavlja rezultate sproti po svojih sejah na način, ki ga določi.

Zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka lahko spremeni razpisno vsoto po posameznih namenih, odvisno od priliva sredstev in vlog.

Delavec, ki želi dobiti posojilo za graditev ali prenavo stanovanjske enote, mora dopustiti ogled kreditiranega objekta, sicer se šteje, da ne izpolnjuje pogoja za pridobitev posojila.

Ugovor na sklep odbora za graditev, planiranje in razvoj družbeno ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu rešuje zbor uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka.

Škofja Loka, dne 26/9-1984

Samoupravna stanovanjska skupnost
Škofja Loka

NEKATERI SO ZA VROČE... ...TUDI POZIMI!

Peči na trda goriva, posebnost — peči — kamini
na potrošniško posojilo, ogrevala vseh vrst, pribor,
strokovna postrežba in prevoz do 15 km brezplačen.

Vse ugodnosti do 6. 10.

- ITPP Ribnica
- INŠTALACIJE Škofja Loka
- GPG Grosuplje

Blagovnice
Bežigrad, Kranj,
Jama

SREDNJA TEKSTILNA IN OBUTVENA ŠOLA KRANJ, p. o.

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu objavlja pro-
sta dela in naloge

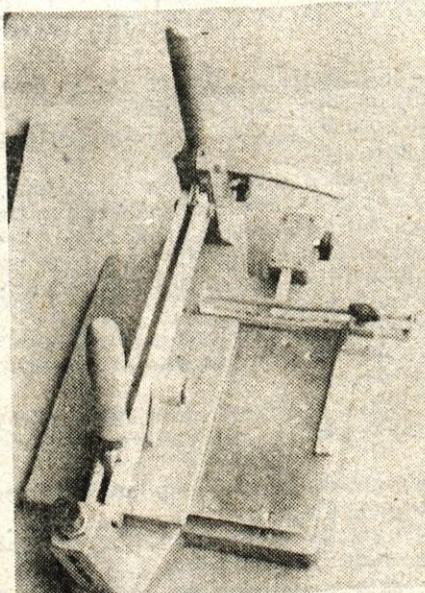
— VZDRŽEVANJE DELOVNIH SREDSTEV

Pogoji: — poklicna kovinarska šola, 2 leti proizvodne prak-
se, vozniki izpit B kategorije, opravljen izpit za
kurjača visokotlačnih kotlov, poskusno delo 2 me-
seca

— VZDRŽEVANJE ČISTOČE

Pogoji: — nedokončana osnovna šola, 6 mesecev delovnih
izkušenj, poskusno delo 1 mesec.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v
8 dneh po objavi na naslov: Srednja tekstilna in obutvena šola
Kranj, Staneta Žagarja 33.

TO ZARJA Jesenice ima v svoji tr-
govini DOMOPREMA na Titovi uli-
ci 1 na Jesenicah zares veliko izbi-
ro strojkov in drugega materiala
za pomoč v gradbeništvu. Danes
vam predstavljamo strošek za re-
zanje keramičnih plošč. Informa-
cije po tel. 81-551.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ p. o.

Delavski svet razpisuje dela in
naloge s posebnimi pooblastili
in odgovornostmi

SEKRETARJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Pogoji za opravljanje nalog so:

- visoka izobrazba pravne
smeri ali
- višja izobrazba pravne ali
upravne smeri,
- 36 mesecev delovnih izku-
šenj,
- moralno politična neoporeč-
nost,
- pasivno znanje enega svetov-
nih jezikov,
- organizacijske sposobnosti
ter sposobnost dela z ljudmi

Za razpisana dela in naloge s po-
sebnimi pooblastili in odgovor-
nostmi, je mandatna doba 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjeva-
nju pogojev naj kandidati pred-
ložijo v roku 15 dni od objave raz-
pisa na naslov Elektrotehniško
podjetje Kranj, Koroška 53 c.

SREDNJA KOVINARSKA IN CESTNOPROMETNA ŠOLA ŠKOFJA LOKA

objavlja razpis za naslednja dela in naloge:

1. 2 UČITELJEV PRAKTIČNEGA POUKA

Pogoj: — višja izobrazba strojne smeri

2. INŠTRUKTORJA PRAKTIČNE VOŽNJE ZA C, D in E kategorije

Pogoj: — srednja izobrazba avtomehaniške smeri in voznik C,
D in E kategorije (če kandidat nima še izpita za in-
struktorja, ga je možno opravljati kasneje).

3. ČISTILKE ZA ČIŠČENJE ŠOLSKIH PROSTOROV

Pogoj: — končana osemletka

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj
kandidati pošljejo v 15 dneh.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

zavarovalna skupnost triglav GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

OBVEŠČA vse lastnike in zavarovance stanovanjskih hiš,
gospodarskih poslopij in opreme, da bodo zavarovalni za-
stopniki od 4. do 6. oktobra 1984 pregledovali zavarovalne
police v sledečih vaseh in zaselkih:

Zgornje in Spodnje Gorje, Poljšica, Grabče, Krnica, Mekuz,
Spodnja Radovna, Višelnica, Perniki, Podhom, Zasip in Be-
gunje, Poljče, Zapuže, Lesce, Hraše in Studenčice.

Cenili so ob cenitvah škod po viharju tudi na vašem območju ugo-
tovili preizkušnjo zavarovanost vašega premoženja, zato prosimo, vse
zavarovance, da pripravite police in sodelujete z zastopniki, da bi
zavarovali svoje premoženje za dejansko vrednost, to pa bo pred-
vsem v vašo korist, saj boste ob škodi prejeli odškodnino v višini
dejanske škode.

Za sodelovanje se lepo zahvaljujemo!

SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45

Objavlja po sklepu DS prodajo osnovnega sredstva:

1. Tovorni avto TAM 60 T, nosilnost 2,5 T, ka- sonar, letnik 1978, brezhiben

Izključna cena 500.000,00 din.

Prodaja bo v soboto, 6. oktobra 1984 ob 8. uri v prostorih Servisne
ga podjetja Kranj. Interesenti položijo pred pričetkom licitacije
varščino v višini 10 odstotkov. Kupec plača tudi prometni davek.
Vse ostale informacije po telefonu 21-282.

DELFIN

Kranj

vas vabi na ribje
specialitete

Ljubečna Celje

OGI-MASA ZA POPRAVILO IN ZIDAVO PEČI

Telefon: 063 33-421,
31-865

MALI OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodam otroško POSTELJICO in KOMBINEZON št. 4. Jože Ovčjak, Grenc 24, Škofja Loka 11976

Ugodno prodam ŽENSKI PLAŠČ, nov, s per ovratnikom, št. 42. DEŽNI PLAŠČ, nov, št. 40, dve MOŠKI OBLEKE št. 48, primerni za svečane prilike. Informacije po tel. 50-382 11984

Prodam PUNTE, dolžine 3,25 in 3,50 m, Stane Primožič, Zmirec 30, Škofja Loka 11985

HRUŠKE in JABOLKA, lahko kupite vsak dan od 7. do 20. ure na C. 1. maj 4 v Kranju, tel. 21-582 12005

Prodam rjave JARKICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 12167

Prodam od 15 do 150 kg težke PRAVICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 12168

Prodam dva FOTELJA, PEČ na olje 25 m PULENA za izolacijo. Sušnik, Jezerska 43, Kranj 12190

Ugodno prodam AKVARIJ z ribami. Telefon 21-773 12207

Prodam suhe bukove BUTARE. Vrbovnik, Ravne 11, Cerklje 12245

Prodam OJAČEVALEC grundig, 600 W 2 x 150 W, zvočnike 2 x 100 W, moško in žensko potovalno in dirkalno kolo, z bobnastimi zavorami, nemške znamke. Andrej Starman, Godešič 14/A, Škofja Loka 12246

PEČ mercury za centralno kurjavo, 30.000 cal, malo rabljeno, prodam za 3 SM. Bergant, Sp. Luša 24, Selca 12247

Prodam SILOKOMBAJN MEX 2. Triler, Kidričeva 46, Škofja Loka 12248

Prodam TRAKTOR Tomo Vinkovič, 18 KM, dobro ohranjen, registriran do julija 1985. Peter Potočnik, Selca 45, Selca 12249

Prodam ŽREBICO haflinger, staro 3 mesecev. Tavčar, Sp. Danje 14, Sorica 12250

Prodam PEČ na olje, ZNAMKE in ZNAMKE. Telefon 23-524 od 15. ure danes 12251

Poceni prodam KRZNE PLASČ št. 42. PRALNI STROJ castor — Rade Komar. Čarman, Kebetova 18, Kranj 12252

Prodam STIKALNO URO. Telefon 04/25-886 12253

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO. Begunje 45 12254

Prodam ZX 81 in 16 K RAM ter trnobel TV šilja liz. Mihelčič, Ul. 1. avgusta 3 12255

Prodam barvni TELEVIZOR blaupunkt. Šefket Krasniči, Valjavčeva 8, Kranj 12256

Prodam nov PLINSKI ŠTEDILNIK (Kraček) in 13 kv. m hrastovega PARKETA, dimenzije 25 x 5 cm. Češnjek 12 12257

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Mežnare, Selo 22, Zirovnica 12258

Prodam PUNTE. Anton Trstenjak, Šempetrska 29, Kranj 12259

Prodam ohranjen komplet FAŠADNI ODER, višine 4 in 5 metrov. Zemva, Zg. Gorje 48 12260

Prodam KRAVO simentalko s teličk. Telefon 69-602 12261

Prodam 5 kW termoakumulacijsko PEČ. Potočnik, Begunjska 14, Kranj 12262

Prodam 12 »ANTEN« za zidarski oder, 10-14 m dolgih. Stanko Dolžan, Tržič, Cankarjeva 25 12263

Prodam novo PEČ küppersbusch in kombiniran ŠTEDILNIK gorenje (2 plin, 2 elektrika), malo rabljen. Telefon 50-260 — int. 235 dopoldan 12264

Prodam RADIO-GRAMOFON stereo, popolnoma nov, čerla ugodna. Drago Ereiz, Frankovo naselje 74/A, Škofja Loka, tel. 60-889 ali 60-631 — int. 497 12265

Prodam dva kavča, pletilni stroj ter razno kosovno pohištvo. Informacije zvečer po tel. 25-217 12266

Prodam dva BIKCA, stara 1 teden in 8 tednov. Papler, Vrbnje 14, Radovljica 12267

Poceni prodam PLINSKO PEČ in 3 PEČI na olje. Telefon 21-340 od 18. do 20. ure 12268

KRAVO s teletom ali brez; in 126-P, dobro ohranjen, prodam. Habjan, Dražgoše 15 12269

N. Butique IV

vas vabi k nakupu unikatnih izdelkov.

Poletne obleke prodajamo z 20 % popustom.

Po naročilu izdelujemo hlače, razne komplete, obleke itd.

Odprto: sreda, četrtek in petek od 10. ure do 13.30 in od 15. ure do 18. ure.

Butique IV, Huje 23, tel.: 22-333.

Prodam 7 tednov starega BIKCA. Telefon 62-854 — Vešter 12, Škofja Loka 12317

Barvni TELEVIZOR grundig, star 6 let, prodam za 4 SM. Podreča 40, Mavčiče 12318

Ugodno prodam SPALNICO. Ogled možen od 14. do 18. ure v nedeljo od 10. do 14. ure. Ahmet Djedović, Potoče 27, Predvor 12319

Prodam KRAVO s teletom. Štefan Mencinger, Zgoša 49, Begunje 12320

Prodam dve leti staro SEDEŽNO GARNITURO, cena 3 SM. Ožek, tel. 22-481 — int. 307 12321

Prodam nov diesel MOTOR 10 KM, znamke lombardini. Lesce, Šobčeva 17, Bled, tel. 74-009 12322

KUPIM

Kupim dvojce VRAT, leva in desna, širine 80 in 85 cm. Telefon 064/60-734 zvečer 12270

ANDREJA PODLOGAR, odvetnica v Kranju, Gregorčičeva 2, obveščam, da imam s 1. oktobrom 1984 sedež odvetniške pisarne v ŠKOFJI LOKI, Blaževa 2.

Kupim rabljen ŠTEDILNIK küppersbusch s pečico. Telefon 064/65-000 12271

VOZILA

Prodam dobro ohranjen FIAT 125-P, letnik 1978. Pečoler, Lojzeta Hrovata 7, Kranj-Planina II. 12034

Prodam ZASTAVO 101, po delih, letnik 1977, motor, menjalnik, vrata. Hafner, Grenc 3, tel. 60-465 dopoldan 12039

Prodam MOTOR MZ 250 TS, letnik 1981. Volčjak, Grenc 17, Škofja Loka 12272

Prodam osebni avto ZASTAVA 101, po delih in 15-colske »dromelne«, komplet z gumami. Ivan Rakovec, Dolenja vas 30, Selca 12273

Prodam ZASTAVO 196, letnik 1976, registrirano do 9.8.1985 in MOTOR dvobrzinc. Slavko Žibert, Suha 24, Kranj 12274

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1978. Franc Jenko, Zg. Brnik 93 12275

Prodam DIANO, letnik 1976, motor, gume v dobrem stanju, karoserija potrebna popravila, cena 2,5 SM. Vodopivčeva 10, Kranj 12276

R-4 (katrc), v odličnem stanju, poceni prodam. Franc Rozman. Ogled vsak dan pri Jožu Jakša, Orehovlje 15/A — avtoklepar! 12277

MOPED skuter in dvobrzinc, v zelo dobrem stanju, prodam; ter razne dele z motorjem za 2.750 din. Avguštin, Frankovo naselje 12, Škofja Loka 12278

BMW 2500 ccm, nevozen, prodam za 13 SM. Golubič, Kranj, Tončka Dežmanova 10 — popoldan 12279

Ugodno prodam ZASTAVA KOMBI 430 K, letnik 1975. Marjan Kodorovič, Križe 7, Tržič. Ogled od 18. do 21. ure 12280

Prodam R-4, letnik 1976, cena 6 SM. Točakovič, Frankovo naselje 66, Škofja Loka 12281

Prodam osebni avto RENAULT 4, vozen in 4 komplet KOLESA, zračnice in gume; ter PREDALNIK — skrinjo. Sever, Lesce, Koroška 4, tel. 74-663 12282

Ugodno prodam ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, registrirano do septembra 1985. Ogled vsak dan od 18. ure dalje. Informacije po tel. 50-571 — int. 243 dopoldan. M. T. Fužinska 1, Tržič 12283

Ugodno prodam FORD CAPRI, letnik 1971. Silvo Miklavčič, Miaka 33/A, tel. 24-751 popoldan 12284

Prodam rezervne dele za RENAULT 4 special. Anton Trstenjak, Šempetrska 29, Kranj 12285

GOLF JL, karamboliran, letnik 1980, prevoženih 9.700 km, prodam. Sp. Duplje 40 12286

Prodam ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Ogled med 12. in 20. uro. Rehberger, Mandeljeva 8, Kranj 12287

Prodam avtomobilsko PLINSKO NAPRAVO s 60-litrsko jeklenko, staro 1 leto. Franc Praprotnik, Ljubno 84, Podnart 12288

Prodam ZASTAVO 750. Telefon 24-040 od 14. do 21. ure 12289

Prodam FIAT 126-P, letnik 1977. Dragan Ristič, Planinska 36, Kranj 12290

Prodam dobro ohranjen R-4 TL special. letnik 1977, 64.000 km. Ogled možen od 16. ure dalje. Krohne, Retnje 7, Tržič 12089

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750 L, letnik 1976, registrirano do aprila 1985. Rudolf Tolar, Podlonk 7, Železniki 12291

Ugodno prodam osebni avto SUNBEAM 1300, letnik 1975. Telefon 57-066 12292

ZASTAVO 750, prevoženih 40.000 km, zelo dobro ohranjeno, registrirano do marca 1985, prodam za 110.000 din. Milan Čadež, Partizanska 42, Škofja Loka ali tel. 60-626 12293

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1978, dobro ohranjeno. Frelih, Šenčur, Beleharjeva 39 12294

ZASTAVO 750, letnik 1971, prodam za 6 SM. Telefon 064/28-534 popoldan 12295

Prodam FIAT 126-P, letnik 1978, prevoženih 38.000 km, dobro ohranjen, registriran do avgusta 1985. Tomaž Noč, Heroja Verdника 9, Jesenice 12296

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1976. Peter Triler, Sv. Duh 19, Škofja Loka 12297

DYANO 6, letnik 1976, registrirano do avgusta 1985 prodam. Britof 156. Ogled vsak dan od 15. ure dalje.

STANOVANJA

Eno ali dvosobno STANOVANJE, lahko neopremljeno, v Tržiču ali okolici, vzame v najem za dobo dveh let mlad zakonski par z dveletnim otrokom, oba nealkoholika, nekadilca, dobro situirana, plačava vnaprej po dogovoru. Pod šifro: Nujno 12119

Mlad par išče STANOVANJE v Kranju ali okolici do 12 km. Telefon 27-506 dopoldan 12298

Dva fanta iščeta ogrevano SOBO, za to šolsko leto. Denis Hubzin, Gregorčičeva 32, 66310 Izola 12299

Moški pri 46, išče garsonjero ali kaj podobnega. Ponudbe pod: Za daljše obdobje 12300

Eno ali dvosobno STANOVANJE, na relaciji Jesenice—Radovljica, najamem. Predplačilo po dogovoru. Naslov in telefon v oglasnem oddelku. 12301

Mlada družina s triletnim otrokom išče kakršnokoli STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici. Drago Ereiz, Frankovo naselje 74/A, Škofja Loka, tel. 60-889 ali 60-631 — int. 497 12302

POSESTI

Pri Bledu zamenjam dvostanovanjsko HIŠO z vrtom in vseljivim stanovanjem ter telefonom, ki je primerna za obrt, za manjšo ali vrstno HIŠO od Radovljice do Ljubljane. Informacije po tel. 77-961 okrog 18. ure ali naslov v oglasnem oddelku. 12303

Kupim starejšo HIŠO ali zazidljivo PARCELO. Šifra: Sončna lega 12304

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO. Šifra: Nad 2000 kv. m 12305

Kupim KMEČKO HIŠO s poslopji ali starejšo HIŠO z velikim vrtom. Šifra: Kmečka hiša 12306

Staro HIŠO ali majhno KMETIJO, vzamem v najem. Kasneje možnost odkupa. Šifra: Mlada družina 12307

Naprodaj je polovico HIŠE z ločenim vhodom v okolici Tržiča. Naslov v oglasnem oddelku. 12308

PARCELO, v izmeri 599 kv. m, zazidljivo v začetku leta 1985, na lepem sončnem delu Gornjesavske doline, prodam. Ponudbe pod: Pogled na Triglav 12309

ZAJPOSLOTITVE

Takoj honorarno zaposlim žensko v GOSTINSTVU, v Kranju. Telefon 061/558-042 12138

Modni salon

MOJCA TERŠEK

Zlato polje — Trgovski blok Kidričeva 12

Vabi k obisku in nakupu:

- jesenske tople — podložene konfekcije,
- izdelkov iz jeansa,
- in poročnih oblek.

Nudi vam tudi izdelavo po meri.

Se priporoča!

DELFIN
Kranj
vam nudi sveže in zamrznjene ribe

Stalno zaposlitev dobi KV STRUGAR ali strojni KLUČAVNIČAR. Predosleje 60/A 12139

Sprejem študentko za eno-mesečno HONORARNO DELO. Informacije v CVETLIČARNI na tržnici 12310

GASILSKO DRUŠTVO Kranj—Primskovo, išče primerne moškega, za opravljanje HIŠNIŠKIH OPRAVIL. Delo se opravlja brezplačno, za protivrednost pa dajemo na razpolago enosobno stanovanje. Prednost pri izbiri bodo imeli člani našega društva, oziroma izprašani gasilci. Pismene prijave z življenjepisom pošljite do 10. 10. 1984 na naslov: Gasilsko društvo Kranj—Primskovo, Kranj, Likozarjeva 15 12311

Lepe čestitke pošilja Francelnu Sedicu in enako ženi Cilki, da bi bila zdrava. ANA 12312

ČESTITKA

Lepe čestitke pošilja Francelnu Sedicu in enako ženi Cilki, da bi bila zdrava. ANA 12312

IZGUBLJENO

Izgubil sem DENARNICO z dokumenti. Pošten najditelj naj vrne vsaj dokumente. Pintar, Poljanska c. 45, Škofja Loka 12313

OSTALO

Iščem PLETILJO za ročno pletenje ženskega kompleta. Ponudbe pod: Kvalitetno 12315

Iščem ZIDARJA za notranji omet HIŠE. Naslov v oglasnem oddelku. 12316

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi sodelavec

JOŽE BLAŽIČ
vodja elektro skupine

Od njega se bomo poslovili v torek, 2. oktobra 1984, ob 16. uri, na pokopališče v Kovor.

SODELAVKE in SODELAVCI DO EG — TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ

Kranj, 2. oktobra 1984

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža

ANTONA ZIHERLA
iz Sp. Bitnja 24

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in izraženo sožalje. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČA ŽENA TONČKA

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, tasta in brata

FRANCA POTOČNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, tolažbo ob težkih trenutkih ter spremstvo na zadnji poti.

Zahvaljujem se vsem sosedom za izkazano pomoč, pevcem za lepo petje, govornikom za poslovljene besede in duhovniku za lep pogrebni obred.

Nadalje se zahvaljujem dr. Rusu, kolektivu Kliničnega centra, Onkološkega inštituta, Internega oddelka Splošne bolnice Jesenice, posebno dr. Mencingerju za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI!

Mošnje, 23. september 1984

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVOSTVA V SR SLOVENIJI

Objavlja po sklepu sveta delovne skupnosti SDK v SRS, podružnice 51500 Kranj z dne 27. 9. 1984, prosta dela in naloge:

v podružnici Kranj:

1. neposredno vodenje kadrovske službe in splošnih opravil v organizacijski enoti podružnice Kranj za nedoločen čas s polnim delovnim časom — ponovna objava

Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne smeri ali visoka šola za organizacijo dela in 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;

2. opravljanje vplačil in izplačil

— enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom, — enega delavca za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).

Pogoj: srednja šola ekonomske smeri ali gimnazija, 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj;

3. zajemanje podatkov preko ekranov za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Pogoj: poklicna šola, test;

4. razdeljevanje hrane za določen čas, za dobo 3 mesecev s skrajšanim delovnim časom od polnega — 2 uri dnevno

Pogoj: osemletka in 1 mesec ustreznih delovnih izkušenj;

v ekspoziaturi Škofja Loka:

1. predhodna kontrola UDS in vodenje akreditivov za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta)

Pogoj: višja strokovna izobrazba, ekonomske ali pravne smeri in 9 mesecev ustreznih delovnih izkušenj;

2. komisijsko prevzemanje gotovine iz DNT za določen čas s polnim delovnim časom (2 delavca za nadomeščanje v času porodniškega dopusta)

Pogoj: osemletka in znanje blagajniškega poslovanja ter 1 leto ustreznih delovnih izkušenj;

v ekspoziaturi Tržič:

1. opravljanje varnostne službe, hišniških nalog in nalog ogrevanja prostorov — za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoj: osemletka in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah sprejema kadrovska služba SDK podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30. dneh od izbire.

Načelnost pa taka!

Tokrat sem zapičil svoje bodice v »Smernice za dolgoročni plan občine Radovljica«. Ker se s kmeti pogosto srečujem in so tudi sicer moji prijatelji, me je najprej zanimalo, kako bodo v tej občini do konca tega stoletja »usmerjali« kmetijstvo. Že ob prvem stavku sem se naježil kot le malokdaj: »Tudi v bodoče bo proizvodnja hrane najpomembnejša funkcija kmetijstva v občini.« Že kar precej dolgo lazim po naši preljubi zemljici, pa ne vem, da bi kdaj imelo kmetijstvo kakšno drugačno funkcijo kot to, da prideluje hrano — pšenico za kruh, travco za krave in bike (za mleko in meso torej), zelje za solato in kislo zelje...

Že res, da so smernice bolj splošne narave, toda zdi se mi, da so bili sestavljalci poglavja o kmetijstvu le preveč strmežljivi. Prav ničesar takšnega niso zapisali, kar bi bilo vsaj malce obvezujoče. Kmetijstvu koristne posege v naravi bodo opravili na 3000 hektarjih, je edina številka, ki so nam jo upali izdati.

Pravijo, da je »povečevanje kmetijske proizvodnje potrebno doseči na osnovi prirodnih danoosti, znanstvenih, tehničnih in tehnoloških dosežkov ter z ustreznimi družbenoekonomskimi ukrepi.« Stavek lepo zveni, toda kaj ko sem prav takšnega prebral tudi v smernicah za dolgoročni plan kranjske občine. Saj me ne zanima, kdo je od koga prepisal, povem pa lahko.

Bržčas bi mi kdo očital, da smernice morajo biti splošne in načelne. Ne boste me prepričali, ne! V istih smernicah, le na drugih straneh, namreč berem tudi povsem konkretne stvari: da bodo v občini pitno vodo dolgoročno zagotavljali z že zajetimi količinami in z izgradnjo novega vodovodnega sistema Radovne ter s povečanjem zajema Kroparice, da bodo prečiščevanje večine odpadnih voda zagotavljali s postopnim izgrajevanjem osrednjih čistilnih naprav v Bohinjski Bistrici, na Bledu in v Radovljici, da bodo v dolgoročnem obdobju zgradili odsek avtomobilske ceste Žirovnica—Črtnivec in dokončali izgradnjo ceste Lesce—Bohinj, da bodo v občini v dolgoročnem obdobju zgradili 2395 stanovanjskih enot, da bodo prednost pri izgradnji plinovoda imeli Bled, Radovljica, Lesce in Begunje — in tako naprej.

Le zakaj kmetijci niso zapisali, katere planine bodo imele prednost pri urejanju, koliko bodo povečali prirejo mleka in mesa, stališče goveda, hektarske pridelke...

Pa niso le kmetijske smernice tako skrivnostne, splošne in načelne, da lahko veljajo še za marsikatero slovensko občino. Njim enakih in podobnih je več!

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Miha Sušnik se je ob otvoritvi učilnic zahvalil izobraževalni skupnosti in izvajalcu za povečanje šolskih prostorov — Foto: F. Perdan

Otrokom ne bo treba drugam

V šoli Lucijana Seljaka Kranj v Besnici so na preurejenem podstrešju uredili dve novi učilnici

Besnica — Že pred desetimi leti, ob otvoritvi nove šole v Besnici, je bilo slišati mnenje, da bosta dve učilnici kmalu premajhni. Napoved se je uresničila in tako so v krajevni skupnosti lani razmišljali, kako bi rešili problem utesnjenosti. Kraj se je povečal, na Pešnjici je nastalo novo stanovanjsko naselje, in kazalo je, da bodo morali nekateri učenci hoditi v šolo drugam.

Vodstvu osnovne šole Lucijana Seljaka in krajevnih skupnosti so prisluhnile ostale šole v kranjski občini. Dogovorili so se, da iz sredstev združenje amortizacije kranjskih osnovnih šol namenijo 3,5 milijona dinarjev in na podstrešju v osnovni šoli v Besnici zgradijo še dve učilnici. Prvotno je bilo predvideno, da bosta gotovi že do krajevnega praznika, vendar so se dela zaradi vremena in

pomanjkanja gradbenega materiala zavlekla. Tako so novi učilnici, ki ju je po načrtih Danila Oblaka zgradilo Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj, odprli v petek popoldne.

Trenutno je v vseh učilnicah šole v Besnici 87 učencev od prvega do četrtega razreda. V desetih letih pa je to šolo obiskalo skoraj 800 učencev. Zdaj bodo v Besnici lahko imeli enozimski pouk, hkrati pa organizirali tudi podaljšano bivanje.

Na petkovi otvoritvi so učenci in mladinci iz Besnice pripravili prisen kulturni program, hkrati pa se je vodstvo krajevnih skupnosti zahvalilo izobraževalni skupnosti Kranj in izvajalcu za razrešitev tega problema. V telovadnici šole je krajevna skupnost pripravila tudi priložnostno razstavo domačina Karlija Kuharja.

A. Žalar

Kje graditi male elektrarne

Škofja Loka — Delavska univerza Škofja Loka in zavod za družbeni razvoj občine Škofja Loka bosta 18. in 19. oktobra organizirala posvet o možnosti gradnje malih hidroelektrarn. Že lani je izvršni svet občinske skupščine obravnaval razvojni program malih hidroelektrarn v občini, v katerem je izdelana analiza in ocena o možnostih gradnje elektrarn na vodotokih, kjer so že obratovalne naprave na vodni pogon, pa tudi na vseh drugih lokacijah, kjer bi s postavitvijo teh elektrarn hkrati regulirali potoke in hudournike. Na osnovi tega programa bi bilo možno proizvesti skoraj polovico sedanje porabe električne energije. Letos pomlad so zato sprejeli tudi družbeni dogovor o pospeševanju obnove in gradnje malih hidroelektrarn v občini, katerega namen je zagotoviti organizirano sodelovanje vseh zainteresiranih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti pri pospeševanju izkoriščanja vodnih potencialov v občini.

Ker pa so za gradnjo malih hidroelektrarn poleg širše družbene akcije potrebne tudi konkretne informacije, so sklenili organizirati posvet, ki naj bi udeležence seznanil z uporabnimi in kompleksnimi infor-

macijami s tega področja razvoja energetike. Na posvetu bodo udeleženci lahko izvedeli, kako priti do projektne dokumentacije, kako priti do gradnje kako priti do lokacijskega, gradbenega in uporabnega dovoljenja, kje nabaviti opremo, kako financirati gradnjo, kako se priključiti na električno omrežje, kakšni so davki pri prodaji električne energije oziroma oprostitve prometa davka pri materialu, ter vse odgovore na vprašanja, ki bodo zanimali udeležence posveta. Poleg tega bodo priznani strokovnjaki s področja razvoja energetike projektanti in izdelovalci malih hidroelektrarn udeležence seznanili s tipi in projekti malih hidroelektrarn in možnostjo nakupa opreme ter posredovali izkušnje iz prejšnjih gradenj malih hidroelektrarn.

Posveta, ki bo brezplačen, se lahko udeležijo predstavniki organizacij združenega dela, zasebni investitorji, predstavniki krajevnih skupnosti, podpisniki družbenih dogovorov in vsi drugi občani, ki jih zanima gradnja malih hidroelektrarn. Posvet bo v prostorih Šolskega centra Boris Zihlert v Škofji Loki, udeleženci pa morajo prijavnice poslati najkasneje do 8. oktobra na naslov Delavske univerze v Škofji Loki.

V. Primožič

Sodelavci Ljudske pravice, oglasite se!

Letos mineva 50 let, odkar je v Dolnji Lendavi (danes Lendava) v Prekmurju izšla prva številka časopisa Ljudska pravica. Uradni dan izida prve številke je 5. oktober 1934. Uredništvo in uprava časopisa pa sta bila v Veliki Polani. Osrednja proslavitev tega pomembnega jubileja bo v nedeljo, 7. oktobra, v Veliki Polani, rojstnem kraju prvega urednika Ljudske pravice, književnika in publicista Miška Kranjca. Priprave na proslavo so v polnem teku.

Uredništvo Pomurskega vestnika poziva vse sodelavce, naročnike, poverjenike in razpečevalce Ljudske pravice, da se javijo pisмено uredništvu Pomurskega vestnika. Točen naslov je: Zavod za časopisno in radijsko dejavnost, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota. Še posebej so dobrodošli sodelavci Ljudske pravice v predvojnem obdobju. Vestnik že objavlja temu primeren podlistek, članke in fotografije. Posebej dobrodošle so fotografije, povezane z Ljudsko pravico, prav tako pa tudi izvodi časopisa iz predvojnih ali kasnejših dni. Če bo le mogoče, bo gradivo Vestnik sproti objavljati.

Sodelavci, naročniki, poverjeniki in razpečevalci Ljudske pravice, oglasite se uredništvu Vestnika v Murski Soboti!

GLASOVA ANKETA

V začaranem krogu

KRANJ — V zadnjih petnajstih letih je kranjska atletika dala vrsto državnih reprezentantov in državnih rekorderjev. Jugoslovanske državne reprezentance na velikih mednarodnih tekmovanjih in tudi na olimpijskih igrah se nismo mogli zamisliti brez odličnih kranjskih atletov. Milek Galjot, bratje Prezelj, Paplerjeva, in še bi lahko naštevali, so ime Kranja in kluba Triglav ponesli v svet. To je bila zlata doba kranjske kraljice športa. Toda kmalu se je začelo krhati in ni in ni bilo več napredka. Res se je v zadnjih letih pojavila peščica mladih, ki so korakali v vrhu jugoslovanske atletike. Toda v zadnjih parih letih so to le še posamezniki. Kje so vzroki, da v kranjski atletiki ni napredka, smo vprašali tri znane kranjske atlete in atletske delavce?

Peter Kukovica, trener: »Že leta in leta smo opozarjali na stanje, kakršno je v Kranju z atletiko. Prišlo je tako daleč, da smo ostali na tistem nivoju, na katerega smo opozarjali. Ostali smo brez tartana, kar je osnova za atletiko. Brez dobrih atletskih naprav ne moremo dobiti nobenega prvenstva. Ne republiškega, kaj šele državnega. Ti kadri, ki delajo sedaj v kranjski atletiki, so zagnani, a dolgo ne bodo več. Vse tiste, ki so voljni delati, bi morali primerno nagraditi, če ne še teh ne bo. V Kranju je še vedno dovolj zanimanja za atletiko, le bolj-ši pogoji bi morali biti.«

Metka Milič, bivša metalka diska in državna rekorderka in reprezentantka: »V mojih aktivnih atletskih letih je bilo vedno dovolj atletov in tudi pogoji so bili

drugačni. Imeli smo lep stadion, dobre pogoje za trening in vadbo. In tudi klima v Kranju je taka, da so na priprave hodili tudi drugi atleti in atletinje iz Jugoslavije. Vse se je nato začelo pri denarju. Ostali smo brez umetne tekaške steze in nihče ni hotel več zastopati. Z ideali za atletiko pa se niso dalo več živeti. Če se v Kranju bodo izboljšali pogoji za delo, ne bo več zagnanih strokovnih delavcev, če ne bo drugačnega nosa, potem iz kranjske atletike ne bo nič.«

Franci Florjančič, bivši dolgi progaš Triglava: »Za tako stanje v kranjski atletiki, kakršno je sedaj, je več vzrokov? Vsekakor padla kvaliteta in vse se je začelo vrteti v začaranem krogu. Zato so se slabi pogoji in postala skupinice, ki so delale vsaka na svoje. Če so že slabi pogoji za delo, potem tudi napredka ni. Ravno vidim v tem, da se mora močno kadrovske okrepiti, da če se čez par let ne bo več slabo o kranjski atletiki.«

D. Humar

Prisrčen sprejem v Ušču

Visoko — Pretekli teden se je iz Ušča pri Kraljevu vrnilo zastopstvo krajevnih skupnosti Visoko, ki je uspešno nastopalo v priljubljeni oddaji beograjske televizije Znanje — Imanje. V zastopstvu so bili predstavniki družbenopolitičnega življenja Visokega, kmetje kooperanti Gorenjske kmetijske zadruge, folklorna skupina, ansambel Gasperji in mešani pevski zbor. Visočani so zbrali 650 do 700 možnih točk. S tem so prevzeli vodstvo v skupini gostujočih krajevnih skupnosti in se bodo potegovali za prvo mesto in posebno nagrado beograjske televizije. Letos sta na sporedu še dve oddaji, oktobra v Knjaževcu in novembra v Bagdanu pri Svetozarevu. Če bodo tudi na teh oddajah gostujoče ekipe zbrale manj kot 650 točk, bodo Visočani zmagovalci.

V krajevni skupnosti Ušče so Visočanom pripravili ob njihovem prihodu prisrčen sprejem, ob slovesu pa so si zaželeli, da bi prijateljstvo še poglobili in se prihodnje leto srečali tudi na Gorenjskem.

Krajevna skupnost Visoko sama ne bi zmogla nastopa v priljubljeni televizijski oddaji v srbskem Ušču. Zato so ji priskočile na pomoč nekatere kranjske delovne organizacije, med njimi Gorenjska kmetijska zadruga, Iskra Kibernetika, Merkur, Planika in KŽK Kranj — tozdr Agromehanika.

J. Kuhar

Obnova konjačine na Kokrici

Kranj — Gorenjske občine se do za obnovo konjačine na Kokrici prispevale milijon din. Stanje na konjačini je bilo zelo slabo, kjer se opravlja veterinarsko in veterinarsko službo v okviru Zvezne republike Gorenjskega zavoda Gorenjske, zaradi dotrajanosti in la več primerna. Obnovo stanja in izboljšane pogoje za delo zahtevala tudi inspekcija. Na voljo je delež sredstev za obnovo konjačine na Kokrici bo prispevala kranjska občina in sicer 388 tisoč din, ostali dve tretjini potrebne sredstev pa druge štiri gorenjske občine.

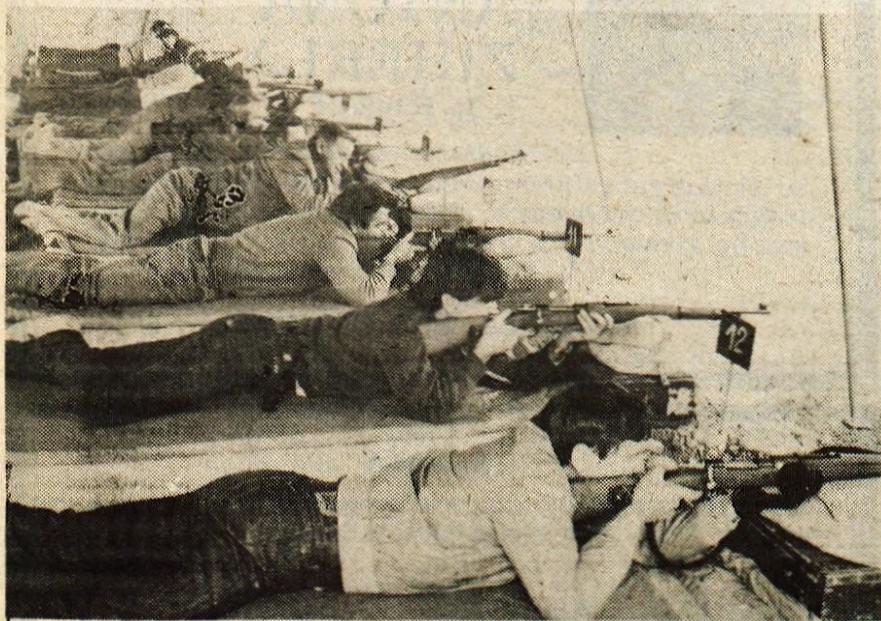
Prireditve ob tednu otroka v Kranju

Kranj — Pred nami je teden otroka in v četrtek, 4. oktobra, bo v Kranju zelo živahno. Ob 15.30 si bodo otroci lahko ogledali lutkovno predstavo Lizika v GLG — grad Kranj ter film Piščanček Pik ob 18. Med 15. in 17. uro bodo otroci pri kušali svoje risarske sposobnosti na asfaltu na Titovem trgu. V soboto, 6. oktobra, pa bo ob 10. uri v GLG tkovna predstava, možen pa bo ogled filma Potovanje modrega črka. (tb)

TEKSTILINDUS KRAJ

Mehka, tiskana, gladka ali pestrotkana flanela in druge tkanine, primerne za hladne jesenske dni.

Informativno prodajni center v hotelu CREINA
tel. 25-168

Kranj — Na strelišču v Struževem je bilo v soboto in nedeljo, obkrat ob lepem vremenu in vzorni organizaciji, letošnje že tretje občinsko prvenstvo v streljanju z vojaško puško. Prireditve, ki nima toliko tekmovalni značaj, pa je pregled strelskih sposobnosti občanov — tako posameznikov kot tudi članov komitejev za SLO v delovnih organizacijah, mladincev in seveda članov strelskih društev ter drugih, so tudi tokrat pripravili Občinski štab Teritorialne obrambe, Občinska konferenca ZRVS in sekretariat za ljudsko obrambo skupščine občine Kranj. Prehodni pokal je med 107 ekipami osvojila druga ekipa Merkurja Kranj (134 krogov), ekipa Strelske družine Tugo iz Preddvora je bila druga s 131 krogi, tretja pa ekipa Obrtnega združenja Kranj z enakim številom krogov. V posamičnem prvenstvu, tekmovalo je 250 posameznikov sta pokala osvojila Jože Bukovnik z Zg. Bele (48 krogov) med moškimi in Lea Mencinger med ženskami (49 krogov). — Foto: F. Perdan